

**N.5233/2025, ΦΕΚ-166/A/29.09.2025**

**Ενίσχυση των υπηρεσιών των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και συναφή οργανωτικά και διοικητικά ζητήματα και λοιπές διατάξεις.**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**

**ΜΕΡΟΣ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

**ΜΕΡΟΣ Β΄: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 5140/2024**

Άρθρο 3 Αποσαφήνιση ζητημάτων Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18, παρ. 2 άρθρου 21, παρ. 1 άρθρου 35 και παρ. 2 άρθρου 36 ν. 5140/2024

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΕΞΟΜΑΛΥΝΣΗ ΑΜΟΙΒΩΝ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ**

Άρθρο 4 Καταβολή ανταμοιβής επίτευξης στόχων στο προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων και της Μονάδας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4940/2022

Άρθρο 5 Εγγραφή πιστώσεων για την επιπλέον ανταμοιβή Προσθήκη άρθρου 27Α στον ν. 4940/2022

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4635/2019**

Άρθρο 6 Εξαιρέσεις από τον χρονικό περιορισμό για την ανάληψη νομικών δεσμεύσεων για τα έργα, τα οποία εντάσσονται στα Τομεακά Προγράμματα Ανάπτυξης και στα Περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης Τροποποίηση υποπαρ. 5 παρ. Α άρθρου 129 ν. 4635/2019

Άρθρο 7 Σύσταση ομάδων εργασίας στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων και τους Φορείς Διαχείρισης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Εξουσιοδοτική διάταξη Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 134 του ν. 4635/2019

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4936/2022**

Άρθρο 8 Ζητήματα μεταφοράς οικονομικών πόρων Τροποποίηση περ. η) παρ. 2 άρθρου 23 ν. 4936/2022

#### ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΥΡΥΘΜΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4914/2022

Άρθρο 9 Διαδικασίες αξιολόγησης και επιλογής πράξεων προς χρηματοδότηση στα Προγράμματα «INTERREG» Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 10 του ν. 4914/2022

Άρθρο 10 Αρμοδιότητες του Μηχανισμού «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27 ν. 4914/2022

Άρθρο 11 Ζητήματα αρμοδιοτήτων του αρμοδίου για το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης Υπουργού και του Γενικού Γραμματέα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 34 του ν. 4914/2022

Άρθρο 12 Ζητήματα ανακτήσεων Τροποποίηση παρ. 8 και 9 άρθρου 42 ν. 4914/2022

Άρθρο 13 Ζητήματα εποπτείας και χρήσης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων Τροποποίηση παρ. 5 και περ. α) παρ. 6 άρθρου 56 ν. 4914/2022

Άρθρο 14 Συντήρηση, τεχνική υποστήριξη και ανάπτυξη προσαρμογών Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 57 του ν. 4914/2022

Άρθρο 15 Μητρώο Αξιολογητών και Επιτροπή Αξιολόγησης στα Προγράμματα INTERREG Τροποποίηση παρ. 29 και προσθήκη παρ. 38 στο άρθρο 63 του ν. 4914/2022

Άρθρο 16 Ζητήματα προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών και της Κεντρικής Υπηρεσίας της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Ανώνυμης Εταιρείας Τροποποίηση παρ. 7, 13 και 19 άρθρου 66 ν. 4914/2022

Άρθρο 17 Καταργούμενες διατάξεις

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4314/2014

Άρθρο 18 Κινητικότητα του προσωπικού του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης και της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Α.Ε. Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 37 ν. 4314/2014

Άρθρο 19 Ζητήματα αναπλήρωσης Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 39 ν. 4314/2014

#### ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20 Ρυθμίσεις για την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Αντικατάσταση άρθρου 57 ν. 5140/2024

Άρθρο 21 Λειτουργία της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Α.Ε. Τροποποίηση άρθρου 33 ν. 3614/2007

Άρθρο 22 Απαλλαγή της Ελληνικής Εταιρείας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία και της Δημοτικής Επιχείρησης Ενεργού Πολεοδομίας Κοζάνης Ανώνυμη Εταιρεία από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 10 Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας

Άρθρο 23 Σύσταση Δικαιώματος Επιφανείας επί ακινήτων που ανήκουν στην Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου 14 ν. 4872/2021

Άρθρο 24 Διαδικασία Σύστασης Δικαιώματος Επιφανείας επί ακινήτων που ανήκουν στην Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4872/2021

Άρθρο 25 Καταστατικό Ελληνικής Εταιρείας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 15 ν. 4872/2021

Άρθρο 26 Τρόπος σύστασης επενδυτικής επιτροπής της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων Ανώνυμη Εταιρεία» Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 28 του ν. 2843/2000

Άρθρο 27 Κάλυψη των δαπανών διαχείρισης και διοίκησης της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμης Εταιρείας Τροποποίηση περ. θ' παρ. 2 άρθρου 33 ν. 4314/2014

#### ΜΕΡΟΣ Ε΄: ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

Άρθρο 28 Σύσταση Μονάδας Δημοσιότητας Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 273 ν. 4738/2020

Άρθρο 29 Αρμοδιότητες της Μονάδας Δημοσιότητας Προσθήκη άρθρου 274B στον ν. 4738/2020

Άρθρο 30 Αναδιάρθρωση Διεύθυνσης Αναφορών Αντικατάσταση άρθρου 276 ν. 4738/2020

Άρθρο 31 Ανάθεση αρμοδιότητας στα Τμήματα Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 276Γ ν. 4738/2020

Άρθρο 32 Ανακατανομή θέσεων προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 199 ν. 4820/2021

Άρθρο 33 Απλοποίηση διαδικασίας χρηματοδότησης φορέων που υλοποιούν έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 42 ν. 4772/2021

Άρθρο 34 Ειδικές ρυθμίσεις για τη διάθεση κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Προσθήκη παρ. 1Α και 2Α στο άρθρο 197 του ν. 4820/2021

#### ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄: ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 35 Εγγυητική λειτουργία Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων για κάλυψη επιπρόσθετης διαφοράς αξίας Προσθήκη άρθρου 24Α στον ν. 4370/2016

Άρθρο 36 Ενίσχυση σκοπού, επαναπροσδιορισμός μελών διοικητικού συμβουλίου και σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής στην εταιρεία ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε. Αντικατάσταση παρ. 15 και προσθήκη παρ. 13Α και 15Α στο άρθρο 12 του ν. 4109/2013

Άρθρο 37 Παράταση προθεσμιών διεξαγωγής γενικών συνελεύσεων κεφαλαιουχικών εταιρειών στον κλάδο της βιομηχανίας παραγωγής και εμπορίας φαρμάκων για το έτος 2025

Άρθρο 38 Ισοσκέλιση προϋπολογισμού δήμων Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 67 ν. 5143/2024

Άρθρο 39 Διάσπαση Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία» σε Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Πολιτική Προστασία» Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 7 ν. 4914/ 2022, προσθήκη περ. δ), ε), στ) και ζ) στην παρ. 4 και τροποποίηση παρ. 18 άρθρου 65 ν. 4914/2022

Άρθρο 40 Οργανωτική ενίσχυση της Εθνικής Αρχής Συντονισμού Τροποποίηση άρθρων 20 και 21 ν. 4914/2022

Άρθρο 41 Χρήσεις γης για εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στην εκτός σχεδίου περιοχή του Παϊάμπορου της Δημοτικής Ενότητας Κοζάνης του Δήμου Κοζάνης Αντικατάσταση παρ. 2 και 3 άρθρου 19 ν. 4180/2013

Άρθρο 42 Ενίσχυση του Γραφείου Ελληνικού Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 6 ν. 4062/2012

Άρθρο 43 Παράταση προθεσμιών ηλεκτρίσης Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας που έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών

## ΜΕΡΟΣ Ζ΄: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 44 Έναρξη ισχύος

## ΜΕΡΟΣ Α΄

### ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

#### Άρθρο 1

##### Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενίσχυση της εύρυθμης λειτουργίας και της στελέχωσης των υπηρεσιών των αναπτυξιακών προγραμμάτων και των φορέων που εποπτεύονται από τον αρμόδιο Υπουργό για το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και η επιτάχυνση της απορρόφησης των ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων.

#### Άρθρο 2

##### Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι:

α) η αποσαφήνιση ζητημάτων του ν. 5140/2024 (Α' 154) περί Νέου Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων,

β) η εισαγωγή διατάξεων για την ενίσχυση των αρμόδιων υπηρεσιών για το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΑΠΔΕ), των ειδικών υπηρεσιών του ν. 4914/ 2022 (Α' 61), της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Α.Ε. (Μ.Ο.Δ. Α.Ε.), της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) και της Μονάδας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) και

γ) η θέσπιση διατάξεων για οργανωτικά και διοικητικά ζητήματα των ειδικών Υπηρεσιών του ν. 4914/2022, της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., των αρμόδιων υπηρεσιών για το ΑΠΔΕ και των εποπτευόμενων δημόσιων φορέων.

## **ΜΕΡΟΣ Β'**

### **ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**

#### **ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 5140/2024**

#### **Άρθρο 3**

**Αποσαφήνιση ζητημάτων Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18, παρ. 2 άρθρου 21, παρ. 1 άρθρου 35 και παρ. 2 άρθρου 36 ν. 5140/2024**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 5140/2024 (Α' 154), περί γενικών αρχών πληρωμής δαπανών Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, οι λέξεις «και διενεργούνται από την οικονομική υπηρεσία του φορέα κεντρικής διοίκησης ή το νομικό πρόσωπο εντός Γενικής Κυβέρνησης,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και διενεργείται από φορέα του δημοσίου τομέα υπό την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143)» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η πληρωμή των δαπανών του ΑΠΔΕ πραγματοποιείται από τους λογαριασμούς δημοσίων επενδύσεων, που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος σε επίπεδο ΣΑ, και διενεργείται από φορέα του δημοσίου τομέα υπό την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) που έχει οριστεί υπόλογος διαχειριστής έργου, εντός του ορίου των διαθέσιμων πιστώσεων του έργου.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 5140/2024, περί πληρωμής σε νομικά πρόσωπα και αποδέκτες έμμεσης πληρωμής, οι λέξεις «Γενικής Κυβέρνησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του δημοσίου τομέα υπό την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143)» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η μεταφορά ποσού σε νομικά πρόσωπα/αποδέκτες έμμεσης πληρωμής γίνεται για την υλοποίηση συγκεκριμένου έργου ΑΠΔΕ και αφορά στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου εκτός του δημοσίου τομέα υπό την έννοια της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.

4270/2014 (Α' 143), που διαθέτουν τη διαχειριστική επάρκεια, προκειμένου να πληρώσουν σε μεταγενέστερο χρόνο τους δικαιούχους πληρωμής. Τα νομικά πρόσωπα/αποδέκτες έμμεσης πληρωμής του πρώτου εδαφίου δέχονται τις έμμεσες πληρωμές σε διακριτό για κάθε έργο ΑΠΔΕ λογαριασμό, τον οποίο τηρούν σε εμπορική τράπεζα ή στην Τράπεζα της Ελλάδος (εκτός λογαριασμού τύπου επενδύσεων) και προβαίνουν από αυτόν στις πληρωμές των δικαιούχων πληρωμής.»

**3.** Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 35 του ν. 5140/2024, περί εισηγητών εκκαθάρισης και εκκαθαριστών της δαπάνης, οι λέξεις «υπόλογου διαχειριστή έργου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «φορέα κεντρικής διοίκησης ή του αρμοδίου κατά περίπτωση οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι εισηγητές εκκαθάρισης πραγματοποιούν τον έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας μιας δαπάνης και εισηγούνται την εκκαθάρισή της. Ορίζονται με απόφαση του προϊσταμένου της οικονομικής υπηρεσίας του φορέα κεντρικής διοίκησης ή του αρμοδίου κατά περίπτωση οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου, η οποία αναρτάται στο Πρόγραμμα «Διαύγεια».»

**4.** Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 5140/2024, περί υπεύθυνων λογαριασμού Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, οι λέξεις «υπόλογου διαχειριστή έργου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «φορέα κεντρικής διοίκησης ή του αρμοδίου κατά περίπτωση οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι υπεύθυνοι λογαριασμού ορίζονται με απόφαση των προϊσταμένων της οικονομικής υπηρεσίας του φορέα κεντρικής διοίκησης ή του αρμοδίου κατά περίπτωση οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «Διαύγεια».»

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**

### **ΕΞΟΜΑΛΥΝΣΗ ΑΜΟΙΒΩΝ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ**

#### **Άρθρο 4**

**Καταβολή ανταμοιβής επίτευξης στόχων στο προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων και της Μονάδας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4940/2022**

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 27 του ν. 4940/2022 (Α' 112), περί του συστήματος κινήτρων και ανταμοιβής υπαλλήλων που στελεχώνουν τις Ειδικές Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ και του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, την Κεντρική Υπηρεσία της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης ΑΕ και την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, μετά από τις λέξεις «του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥ-ΧΜ ΕΟΧ),» προστίθενται οι λέξεις «τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, τη Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ),» και το άρθρο 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 27

Σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής υπαλλήλων που στελεχώνουν τις Ειδικές Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ και του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, την Κεντρική Υπηρεσία της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης ΑΕ, την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων και τη Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

Στο προσωπικό που στελεχώνει τις Ειδικές Υπηρεσίες του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης και του Στρατηγικού Σχεδίου για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 5 και 6 και στην παρ. 9 του άρθρου 66 του ν. 4914/2022 (Α' 61), την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥΧΜ ΕΟΧ), (Α' 61), τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, τη Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), καθώς και την Κεντρική Υπηρεσία της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Α.Ε., καταβάλλεται επιπλέον ανταμοιβή σε περίπτωση επίτευξης στόχων, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της θέσης και τον βαθμό ευθύνης εκάστου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 12 του άρθρου 62. Από το εν λόγω σύστημα κινήτρων και ανταμοιβών εξαιρούνται οι υπάλληλοι που λαμβάνουν κάποια από τις ανταμοιβές των άρθρων 23 ή 24 ή 25 ή 26.»

#### **Άρθρο 5**

#### **Εγγραφή πιστώσεων για την επιπλέον ανταμοιβή -Προσθήκη άρθρου 27Α στον ν. 4940/2022**

Στον ν. 4940/2022 (Α' 112), προστίθεται άρθρο 27Α, ως εξής:

«Άρθρο 27Α

Εγγραφή πιστώσεων για την επιπλέον ανταμοιβή

Οι πιστώσεις για την επιπλέον ανταμοιβή σε περίπτωση επίτευξης στόχων, η οποία καταβάλλεται στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων και στη Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), εγγράφονται σε ειδικό έργο συλλογικής απόφασης του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και καταβάλλονται από τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Α.Ε.»

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**

#### **ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ -ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4635/2019**

#### **Άρθρο 6**

**Εξαιρέσεις από τον χρονικό περιορισμό για την ανάληψη νομικών δεσμεύσεων για τα έργα, τα οποία εντάσσονται στα Τομεακά Προγράμματα Ανάπτυξης και στα Περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης -Τροποποίηση υποπαρ. 5 παρ. Α άρθρου 129 ν. 4635/2019**

Στο πρώτο εδάφιο της υποπαρ. 5 της παρ. Α του άρθρου 129 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί διαχείρισης και ελέγχου των Τομεακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης, των Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης και των έργων τους, μετά από τις λέξεις «από την ένταξή τους» προστίθενται οι λέξεις «, με εξαίρεση τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) του ν. 3389/2005 (Α' 232), τις συμβάσεις παραχώρησης και τις ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας του άρθρου 134 του παρόντος, για τις οποίες δεν ισχύει ο ανωτέρω χρονικός περιορισμός» και η υποπαρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Για τα έργα τα οποία εντάσσονται στα ΤΠΑ και ΠΠΑ οι νομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται το αργότερο μέσα σε δεκαοκτώ (18) μήνες από την ένταξή τους, με εξαίρεση τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) του ν. 3389/2005 (Α' 232), τις συμβάσεις παραχώρησης και τις ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας του άρθρου 134 του παρόντος, για τις οποίες δεν ισχύει ο ανωτέρω χρονικός περιορισμός. Σε αντίθετη περίπτωση, προκειμένου να μην απενταχθούν, απαιτείται αιτιολογημένη έκθεση της Υπηρεσίας Διαχείρισης και έγκριση της Δι.Δι.Ε.Π. με την οποία παρέχεται εύλογη παράταση.»

## Άρθρο 7

**Σύσταση ομάδων εργασίας στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων και τους Φορείς Διαχείρισης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης -Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 134 του ν. 4635/2019**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 134 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί τεχνικής βοήθειας, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας (τεχνικής υποστήριξης) αφορούν τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιότητα, την εφαρμογή και τον έλεγχο των προγραμμάτων του ΕΠΑ, καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της Υπηρεσίας Συντονισμού, των Υπηρεσιών Διαχείρισης και των δικαιούχων για την υλοποίηση των προγραμμάτων. Συνίστανται ιδίως, στην προμήθεια αγαθών και λήψη υπηρεσιών, στην κάλυψη δαπανών, καθώς και σε κάθε άλλη απαραίτητη δαπάνη που αποσκοπεί στην ενίσχυση της υλοποίησης των στόχων και των προγραμμάτων του ΕΠΑ.

Για την επαρκή ανταπόκριση της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, των Υπηρεσιών Διαχείρισης και των Φορέων Διαχείρισης του ΕΠΑ στον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιότητα, την εφαρμογή και τον έλεγχο των προγραμμάτων του ΕΠΑ, καθώς και για την αποτελεσματική εφαρμογή του ν. 5140/2024 (Α' 154), δύναται να λειτουργούν ομάδες εργασίας.»

2. Στο άρθρο 134 του ν. 4635/2019 προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Με απόφαση του αρμόδιου για το ΕΠΑ Υπουργού συστήνονται στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων και στους Φορείς Διαχείρισης του ΕΠΑ, ομάδες εργασίας, τα μέλη των οποίων δύναται να προέρχονται από τους εμπλεκόμενους φορείς, ορίζεται ο αριθμός των μελών τους, εξειδικεύεται το έργο τους, καθορίζονται η λειτουργία τους και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας. Οι ομάδες εργασίας του πρώτου εδαφίου συγκροτούνται με απόφαση των αρμόδιων φορέων διαχείρισης του ΕΠΑ. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για το ΕΠΑ Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το

ύψος της αποζημίωσης των μελών των ομάδων εργασίας, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τα όρια των παρ. 2 και 3 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).»

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

### ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4936/2022

#### Άρθρο 8<sup>1</sup>

#### Ζητήματα μεταφοράς οικονομικών πόρων -Τροποποίηση περ. η) παρ. 2 άρθρου 23 ν. 4936/2022

Στην περ. η) της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4936/2022 (Α' 105), περί οικονομικών πόρων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέταρτο εδάφιο, αα) μετά από τις λέξεις «και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας», προστίθενται οι λέξεις «, που εκδίδεται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας», αβ) διαγράφονται οι λέξεις «το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας», β) προστίθεται τελευταίο εδάφιο και η περ. η) διαμορφώνεται ως εξής:

«η) Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τα έσοδα της περ. δ) κατατίθενται στον λογαριασμό συνεισφορών «2348001», που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος. Τα έργα της παρούσας εντάσσονται σε Συλλογική Απόφαση του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Η χρηματοδότηση των έργων της παρούσας γίνεται κατόπιν πρότασης του Φορέα Χρηματοδότησης, με εντολή της Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προς την Τράπεζα της Ελλάδος για χρέωση του λογαριασμού συνεισφορών «2348001» και πίστωση των αντίστοιχων λογαριασμών των έργων.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, του αρμόδιου για θέματα ΑΠΔΕ και ΔΑΜ Υπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας, οι πόροι από την κατανομή εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα έτη:

α) 2018 και 2019 που δεν έχουν εκκαθαριστεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, και

β) 2020 έως 2024, οι οποίοι έχουν διατεθεί στο Πράσινο Ταμείο με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μεταφέρονται, στην αρμοδιότητα διαχείρισης της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ του άρθρου 3 του ν. 4872/2021, για τη χρηματοδότηση έργων και δράσεων και την ανάπτυξη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων χαμηλού ανθρακικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος, στο πλαίσιο του οικείου χρηματοδοτικού προγράμματος.

Ποσό που δεν χρησιμοποιείται εντός του έτους, μεταφέρεται για χρήση στα επόμενα έτη έως εξαντλήσεώς του. Με την ίδια απόφαση, οι παραπάνω πόροι μεταφέρονται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πράσινου Ταμείου στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων του

<sup>1</sup> N.5233/2025-ΦΕΚ:166/Α/29.09.2025: Άρθρο 44-παρ.2: Η ισχύς του άρθρου 8, περί οικονομικών πόρων, αρχίζει την 30ή.9.2024.

Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και ρυθμίζονται η διαδικασία της μεταφοράς, το χρονοδιάγραμμα και οι λοιπές τεχνικές λεπτομέρειες. Η μεταφορά των παραπάνω πόρων ολοκληρώνεται εντός του έτους 2025.»

## **ΜΕΡΟΣ Γ΄**

### **ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**

#### **ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΥΡΥΘΜΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4914/2022**

##### **Άρθρο 9**

##### **Διαδικασίες αξιολόγησης και επιλογής πράξεων προς χρηματοδότηση στα Προγράμματα «INTERREG» -Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 10 του ν. 4914/2022**

Στο άρθρο 10 του ν. 4914/2022 (Α΄ 61), περί αρμοδιοτήτων της Διαχειριστικής Αρχής Προγραμμάτων INTERREG 2021-2027, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Οι διαδικασίες αξιολόγησης και επιλογής πράξεων προς χρηματοδότηση στα Προγράμματα INTERREG, για τα οποία η Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021-2027 είναι διαχειριστική αρχή, εφαρμόζονται από τη διαχειριστική αρχή, σύμφωνα με τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής πράξεων που εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης κάθε προγράμματος, βάσει του άρθρου 22 του Κανονισμού INTERREG. Για την αξιολόγηση του περιεχομένου των προτάσεων κάθε προγράμματος δύναται να συστήνεται και να συγκροτείται επιτροπή αξιολόγησης ή/και ειδικό μητρώο αξιολογητών για κάθε πρόγραμμα, σύμφωνα με απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης. Για το ειδικό μητρώο αξιολογητών, δημοσιεύεται ανοιχτή πρόσκληση, μετά από διαβούλευση με το εμπλεκόμενο κράτος μέλος ή τη χώρα-εταίρο και απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης.»

##### **Άρθρο 10**

##### **Αρμοδιότητες του Μηχανισμού «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27 ν. 4914/2022**

Στην παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4914/2022 (Α΄ 61), περί μηχανισμών χρηματοδότησης, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για τη διαχείριση του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη/Connecting Europe Facility» (ΜΣΕ/CEF), που χρηματοδοτεί δράσεις Διευρωπαϊκού Δικτύου στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και του ψηφιακού τομέα, εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στο άρθρο 42 του ν. 4314/2014 (Α΄ 265). Τις αρμοδιότητες του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4314/2014, περί διαχείρισης του Μηχανισμού «Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ/CEF), δύναται να ασκεί, επιπλέον των αρμοδιοτήτων της, και η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 7 του παρόντος.»

##### **Άρθρο 11**

**Ζητήματα αρμοδιοτήτων του αρμοδίου για το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης Υπουργού και του Γενικού Γραμματέα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης -Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 34 του ν. 4914/2022**

Στο άρθρο 34 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί κατανομής αρμοδιοτήτων σε επίπεδα διοίκησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 6, αα) μετά από τις λέξεις «Ειδικών Υπηρεσιών», προστίθενται οι λέξεις «του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», αβ) οι λέξεις «και αστ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, αστ) και αζ)», αγ) μετά από τις λέξεις «της παρ. 2 και», προστίθενται οι λέξεις «των περ. α) έως ε)», β) προστίθεται παρ. 7 και οι παρ. 6 και 7 διαμορφώνονται ως εξής:

«6. Ειδικά οι αρμοδιότητες των στοιχείων iii) και iv) της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 1 των Ειδικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που ασκούν καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής ή Ενδιάμεσου Φορέα στα Προγράμματα των υποπερ. αα), αβ), αδ), αε), αστ) και αζ) της περ. α) και της περ. β) της παρ. 2 και των περ. α) έως ε) της παρ. 4 του άρθρου 3 ασκούνται από τον αρμόδιο για θέματα ΕΣΠΑ Υπουργό, κατόπιν σχετικής εισήγησης του ιεραρχικά αρμόδιου οργάνου.

7. Οι αποφάσεις μετακινήσεων και χορήγησης αδειών άνευ αποδοχών του προσωπικού των Υπηρεσιών που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών υπογράφονται από τον Γενικό Γραμματέα ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.»

## **Άρθρο 12**

**Ζητήματα ανακτήσεων -Τροποποίηση παρ. 8 και 9 άρθρου 42 ν. 4914/2022**

Στο άρθρο 42 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί παρατυπιών, δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 8, μετά από τις λέξεις «του ΣΣ ΚΑΠ», οι λέξεις «πλην των Προγραμμάτων INTERREG» διαγράφονται, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 9, μετά από τις λέξεις «των Προγραμμάτων INTERREG», οι λέξεις «οι εταίροι επιστρέφουν στον επικεφαλής εταίρο τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και» διαγράφονται και οι παρ. 8 και 9 διαμορφώνονται ως εξής:

«8. Όταν, στο πλαίσιο των Προγραμμάτων και του ΣΣ ΚΑΠ, σε συνέχεια διαπίστωσης παρατυπίας, εκτός από την επιβαλλόμενη δημοσιονομική διόρθωση, απαιτείται και ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, εφαρμόζεται το άρθρο 33 του ν. 4314/2014 (Α' 265).

9. Για τις ανακτήσεις στο πλαίσιο των Προγραμμάτων INTERREG, η Διαχειριστική Αρχή κάθε Προγράμματος INTERREG μεριμνά για την ανάκτηση από τον επικεφαλής ή τον μόνο εταίρο των ποσών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως για την πράξη.

Εάν, με βάση το πρώτο εδάφιο, δεν εξασφαλιστεί η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος INTERREG, τότε το κράτος μέλος ή η χώρα εταίρος, στο έδαφος του οποίου είναι εγκατεστημένος ο εταίρος, επιστρέφει τα ποσά αυτά στη Διαχειριστική Αρχή, η οποία έχει την ευθύνη για την επιστροφή των σχετικών ποσών στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 52 του Κανονισμού INTERREG.

Αν τα ποσά τα οποία έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως σε εταίρο δεν επιστραφούν στη Διαχειριστική Αρχή, τα εν λόγω ποσά υπόκεινται σε έκδοση εντάλματος είσπραξης που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο εκτελείται με συμφωνισμό, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 52 του Κανονισμού INTERREG.

Σε κάθε περίπτωση, στο έγγραφο του Προγράμματος INTERREG καθορίζεται ο καταμερισμός των ευθυνών μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών και, κατά περίπτωση, των συμμετεχουσών χωρών -εταίρων, σε περίπτωση επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων από τη Διαχειριστική Αρχή ή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Εφόσον συμφωνηθεί από τα κράτη μέλη ή και τις άλλες χώρες που συμμετέχουν σε ένα Πρόγραμμα INTERREG, αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει, χωρίς τους τόκους, τα διακόσια πενήντα (250) ευρώ συνεισφοράς από οποιοδήποτε από τα κονδύλια INTERREG σε μια πράξη σε μια λογιστική χρήση μπορεί να μην ανακτάται.»

### Άρθρο 13

#### **Ζητήματα εποπτείας και χρήσης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων -Τροποποίηση παρ. 5 και περ. α) παρ. 6 άρθρου 56 ν. 4914/2022**

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 56 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», β) στο δεύτερο εδάφιο, β) η συντομογραφία «ΠΣΚΕ» αντικαθίσταται από τη συντομογραφία «ΟΠΣΚΕ», ββ) μετά από τις λέξεις «η οποία υποστηρίζει τη», προστίθενται οι λέξεις «λειτουργία και τη» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Την εποπτεία της παραγωγικής λειτουργίας του ΟΠΣΚΕ, τη φιλοξενία των εξυπηρετητών του ΟΠΣΚΕ, του δικτυακού εξοπλισμού, την τεχνική υποστήριξη του κεντρικού εξοπλισμού και του λογισμικού υποδομής, την παροχή υπηρεσιών για τη δικτυακή σύνδεση του ΟΠΣΚΕ με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Δημοσίου, την ανάπτυξη και συντήρηση του επιχειρησιακού λογισμικού και την υλοποίηση των σχετικών αναβαθμίσεων, τη συγκέντρωση των απαιτήσεων των χρηστών, την ανάλυση και τον σχεδιασμό του Πληροφοριακού Συστήματος και των προσαρμογών του, τη συντήρηση και ανάπτυξη του επιχειρησιακού λογισμικού, την εκπαίδευση των χρηστών, τον έλεγχο και την αξιολόγηση της παραγωγικής λειτουργίας, τη διενέργεια στατιστικών αναλύσεων και την αξιοποίηση των δεδομένων, την ανάλυση και τον προγραμματισμό για περαιτέρω βελτιώσεις της λειτουργίας και αποτελεσματικότητας του ΟΠΣΚΕ, καθώς και την υλοποίηση των σχετικών αναβαθμίσεων, αναλαμβάνει η Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μέσω της αρμόδιας για τις κρατικές ενισχύσεις Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων της ΕΑΣ. Για την τεχνική ανάπτυξη του ΟΠΣΚΕ, συνεργάζεται με τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε., η οποία υποστηρίζει τη λειτουργία και τη φιλοξενία του ΟΠΣΚΕ στις υποδομές του Πληροφοριακού Κέντρου της. Επιπλέον, η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. διατηρεί τεχνικό γραφείο εξυπηρέτησης (help desk) για τη υποστήριξη των χρηστών του ΟΠΣΚΕ. Τα ανωτέρω ισχύουν και για το υφιστάμενο σύστημα ΠΣΚΕ (ΕΣΠΑ 2014-2020), το οποίο παραμένει σε λειτουργία,

για την εξυπηρέτηση των χρηστών της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, σύμφωνα με το οικείο θεσμικό πλαίσιο.»

2. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 4914/2022, προστίθενται οι λέξεις «, με την επιφύλαξη του άρθρου 57 του ν. 4314/2014 (Α' 265), αναφορικά με τις δράσεις που αρχικοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 στο ΠΣΚΕ» και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Η χρήση του ΟΠΣΚΕ είναι υποχρεωτική για το σύνολο των φορέων που υλοποιούν δράσεις κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και το ΕΓΤΑΑ, με την επιφύλαξη του άρθρου 57 του ν. 4314/2014 (Α' 265), αναφορικά με τις δράσεις που αρχικοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 στο ΠΣΚΕ. Επιπλέον, στο ΟΠΣΚΕ δύνανται να καταχωρίζονται και δεδομένα που αφορούν σε προγράμματα, δράσεις ή έργα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, όπως το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ο τακτικός προϋπολογισμός.»

#### **Άρθρο 14**

**Συντήρηση, τεχνική υποστήριξη και ανάπτυξη προσαρμογών Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας -Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 57 του ν. 4914/2022**

Στο άρθρο 57 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ), προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Η συντήρηση, η τεχνική υποστήριξη και η ανάπτυξη προσαρμογών του ΠΣΣΚΕΗΣ, γίνονται από τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε., η οποία υποστηρίζει τη φιλοξενία του ΠΣΣΚΕΗΣ στις υποδομές του Πληροφοριακού Κέντρου της.»

#### **Άρθρο 15**

**Μητρώο Αξιολογητών και Επιτροπή Αξιολόγησης στα Προγράμματα INTERREG - Τροποποίηση παρ. 29 και προσθήκη παρ. 38 στο άρθρο 63 του ν. 4914/2022**

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 29 του άρθρου 63 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», β) οι λέξεις «της παρ. 9 του άρθρου 11» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 3 του άρθρου 10» και η παρ. 29 διαμορφώνεται ως εξής:

«29. Με κοινή απόφαση του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα ειδικά θέματα για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του μητρώου αξιολογητών της παρ. 3 του άρθρου 10, όπως τα προσόντα των προσκαλούμενων, η απαιτούμενη εμπειρία, η ρήτρα αμεροληψίας και σύγκρουσης συμφερόντων, οι διαδικασίες εκπαίδευσης και εξετάσεων, το ύψος και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την αποζημίωση των μελών του μητρώου αξιολογητών. Η αποζημίωση της παρούσας δεν υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4354/2015 (Α' 176) και ειδικότερα στο άρθρο 21 αυτού.»

2. Στο άρθρο 63 του ν. 4914/2022, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 38 ως εξής:

«38. Η Επιτροπή Αξιολόγησης της παρ. 3 του άρθρου 10 συστήνεται και συγκροτείται με απόφαση του αρμόδιου για το ΕΣΠΑ Υπουργού, στην οποία καθορίζονται τα μέλη, η οργάνωση, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία της. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για το ΕΣΠΑ Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να προβλέπονται η χορήγηση αποζημίωσης για τα μέλη της Επιτροπής του προηγούμενου εδαφίου και το ύψος αυτής.»

#### Άρθρο 16

#### **Ζητήματα προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών και της Κεντρικής Υπηρεσίας της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Ανώνυμης Εταιρείας -Τροποποίηση παρ. 7, 13 και 19 άρθρου 66 ν. 4914/2022**

1. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 66 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί μεταβατικών διατάξεων, η ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2027» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η Δεκεμβρίου 2029» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:<sup>2</sup>

«7. Οι αποσπάσεις ή μετακινήσεις του συνόλου του προσωπικού που υπηρετεί στις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος και στην Κεντρική Υπηρεσία της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., παρατείνονται αυτοδικαίως, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2029. Η παρούσα διάταξη κατισχύει κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.»

2. Στην παρ. 13 του άρθρου 66 του ν. 4914/2022, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για το ΕΣΠΑ Υπουργού», ii) οι λέξεις «Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και του φορέα προέλευσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ», iii) οι λέξεις «του ν. 4314/2014» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του παρόντος», iv) οι λέξεις στο «Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων», όπου αυτές αναφέρονται, αντικαθίστανται από τις αναφορές στο «Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», v) οι λέξεις «εντός δυο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως την 31η.12.2025», vi) μετά από τις λέξεις «του ν. 4440/2016 (Α' 224)», προστίθενται οι λέξεις «και κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης», αβ) στο τρίτο εδάφιο, i) οι λέξεις «Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», ii) μετά από τις λέξεις «για όσο», η λέξη «χρόνο» διαγράφεται, β) στην περ. β), οι λέξεις «του ν. 4314/2014» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του παρόντος», γ) η περ. γ) αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«13.α) Με απόφαση του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ Υπουργού, έπειτα από σύμφωνη γνώμη του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ, οι αποσπασμένοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, μόνιμοι και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου, υπάλληλοι του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα, καθώς και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, πλην της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., στις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος που υπάγονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και

<sup>2</sup>N.5233/2025-ΦΕΚ:166/Α/29.09.2025: Άρθρο 44-παρ.3: Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 16, περί ζητημάτων προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών και της Κεντρικής Υπηρεσίας της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4914/2022 (Α' 61), ήτοι την 21η.3.2022.

Οικονομικών και στη Μ.Ο.Δ. Α.Ε., μετατάσσονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, εφόσον υποβάλουν σχετική αίτηση έως την 31η.12.2025, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224) και κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης. Οι υπάλληλοι του πρώτου εδαφίου μετατάσσονται σε κενή οργανική θέση κλάδου της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας, με τον βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν, την ίδια σχέση εργασίας και με διατήρηση τυχόν προσωπικής διαφοράς στις αποδοχές. Αν δεν υφίσταται κενή οργανική θέση μονίμου ή Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ) υπαλλήλου στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, είναι δυνατή η μετάταξη αποσπασμένων υπαλλήλων με σχέση εργασίας μονίμου ή ΙΔΑΧ σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, αντίστοιχα, με παράλληλη δέσμευση κενών οργανικών θέσεων δημοσίου δικαίου, για όσο υφίστανται οι προσωποπαγείς θέσεις.

β) Η περ. α) εφαρμόζεται και για τους υπαλλήλους που είναι αποσπασμένοι σε Ειδική Υπηρεσία του παρόντος που υπάγεται σε άλλο Υπουργείο ή σε Περιφέρεια, οι οποίοι μετατάσσονται στο Υπουργείο ή στην Περιφέρεια που είναι αποσπασμένοι, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του οικείου Υπουργείου ή του Υπουργείου Εσωτερικών, αντίστοιχα.

γ) Οι υπάλληλοι που μετατάσσονται δυνάμει του παρόντος, παραμένουν αποσπασμένοι ή μετακινημένοι στις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος και στη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. από την ημερομηνία μετάταξής τους και με διάρκεια απόσπασης ή μετακίνησης μέχρι τις 31.12.2029.»

**3.** Στην παρ. 19 του άρθρου 66 του ν. 4914/2022, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ Υπουργού», β) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «τις 30.6.2023» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την 30ή.6.2026», γ) στο πέμπτο εδάφιο, οι λέξεις «του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ Υπουργού», δ) στο τελευταίο, ένατο, εδάφιο, οι λέξεις «τη Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ) της περ. ζ) της παρ. 1 του άρθρου 7» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΔΑΜ), σύμφωνα με τη διάρθρωση του άρθρου 4 του ν. 4872/2021 (Α' 247)» και η παρ. 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«19. Με απόφαση του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ Υπουργού, μετά από σύμφωνη γνώμη του ΑΣΕΠ, καθορίζεται η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των προϋσταμένων οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος, των Ειδικών Υπηρεσιών του ν. 4314/2014 και της Κεντρικής Υπηρεσίας της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., που τοποθετούνται μεταβατικά. Η ανωτέρω τοποθέτηση προϋσταμένων λήγει αυτοδικαίως με την επιλογή και την τοποθέτηση προϋσταμένων κατ' εφαρμογή του άρθρου 39 του ν. 4314/2014, η οποία ολοκληρώνεται μέχρι την 30ή.6.2026. Η τοποθέτηση γίνεται με απόφαση του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ Υπουργού, ύστερα από εισήγηση των αρμοδίων οργάνων (Υπουργού, Περιφερειάρχη, Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα) στα οποία υπάγονται άμεσα οι Ειδικές Υπηρεσίες. Για την κάλυψη θέσεων ευθύνης στην Κεντρική Υπηρεσία της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. η τοποθέτηση γίνεται με απόφαση του Δ.Σ. της Μ.Ο.Δ. Α.Ε.. Της εισήγησης των ανωτέρω οργάνων προηγείται σχετικό ερώτημα για τον/την προτεινόμενο/η προς επιτροπή αξιολόγησης που αποτελείται από εμπειρογνώμονες και συγκροτείται με απόφαση του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ Υπουργού.

Την επιτροπή επικουρεί στο έργο της η Μ.Ο.Δ. Α.Ε.. Δεν απαιτούνται νέο ερώτημα και κρίση της επιτροπής αξιολόγησης, εφόσον τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα της Ειδικής

Υπηρεσίας τοποθέτησης υπερκαλύπτονται ή είναι ταυτόσημα με τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα ειδικής υπηρεσίας για την οποία οι υπάλληλοι έχουν ήδη αξιολογηθεί θετικά στο παρελθόν από την επιτροπή της παρ. 2α του άρθρου 7 του ν. 2860/2000 (Α' 251). Μετά από την επιλογή και την τοποθέτηση των προϊσταμένων, σύμφωνα με τα ανωτέρω, παύει αυτοδικαίως η άσκηση καθηκόντων ευθύνης των προϊσταμένων των αντίστοιχων οργανικών μονάδων των Ειδικών Υπηρεσιών, καθώς, επίσης παύει και η άσκηση καθηκόντων ευθύνης λόγω αναπλήρωσης. Ειδικά για την Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΔΑΜ), σύμφωνα με τη διάθρωση του άρθρου 4 του ν. 4872/2021 (Α' 247), για την τοποθέτηση των προϊσταμένων οργανικών μονάδων εφαρμόζεται το άρθρο 11 του ν. 4872/2021 (Α' 247).»

## **Άρθρο 17**

### **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) η παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί συγκρότησης και στελέχωσης Κοινών Γραμματειών Προγραμμάτων INTERREG 2021 2027, και

β) η παρ. 26 του άρθρου 63 του ν. 4914/2022, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**

### **ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4314/2014**

## **Άρθρο 18**

### **Κινητικότητα του προσωπικού του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης και της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 37 ν. 4314/2014**

Στην παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4314/2014 (Α' 265), περί θεμάτων κινητικότητας του προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), προστίθενται εδάφια, δεύτερο έως ενδέκατο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η πρώτη απόσπαση προσωπικού της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 34 στις Ειδικές Υπηρεσίες, από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, που θα επιλεγεί μετά από διαγωνιστική διαδικασία της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., γίνεται με κοινή απόφαση του αρμόδιου για τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. Υπουργού, του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμόδιου Υπουργού του φορέα της Γενικής Κυβέρνησης.

Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, για την κάλυψη των θέσεων των Ειδικών Υπηρεσιών και της Κεντρικής Υπηρεσίας της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. δύναται να εκδίδει δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κατόπιν σχετικής εισήγησης της Ειδικής Υπηρεσίας, περί της αναγκαιότητας κάλυψης κενών θέσεων με απόσπαση ή μετακίνηση μονίμων υπαλλήλων ή υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που απασχολούνται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και υπό την επιφύλαξη του άρθρου

36 του ν. 4778/2021 (Α' 26), περί μετάταξης και απόσπασης των υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248), περί διαφύλαξης της στελέχωσης Ο.Τ.Α. α' βαθμού, της παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί εφαρμογής και στους Ο.Τ.Α. β' βαθμού του άρθρου 35 του ν. 4873/2021, καθώς και του άρθρου 68 του ν. 4954/2022 (Α' 136), περί αποσπάσεων και μετατάξεων υπαλλήλων ανεξαρτήτων αρχών, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224). Η παρούσα εφαρμόζεται και για την απόσπαση στην Κεντρική Υπηρεσία της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., δικηγόρων με έμμισθη εντολή που απασχολούνται σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Στην πρόσκληση καθορίζονται ο αριθμός των θέσεων που καλύπτονται, τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων για την κάλυψη των θέσεων αυτών, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής αίτησης από τους ενδιαφερομένους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Η απόσπαση ή μετακίνηση του ανωτέρω προσωπικού διενεργείται με κοινή απόφαση του αρμοδίου για το ΕΣΠΑ Υπουργού και του αρμόδιου Υπουργού του φορέα προέλευσης, κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων ή του αρμοδίου οργάνου διοίκησης του φορέα προέλευσης. Εάν ο επιλεγείς υπάλληλος υπηρετεί με απόσπαση σε άλλη υπηρεσία, με την έκδοση της απόφασης απόσπασης στην Ειδική Υπηρεσία, αίρεται αυτοδικαίως η απόσπασή του στην προηγούμενη υπηρεσία. Η απόσπαση γίνεται μετά από εισήγηση του εποπτεύοντος την Ειδική Υπηρεσία Γενικού Γραμματέα, στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από αξιολόγηση των υποψηφίων από τριμελή Επιτροπή που συστήνεται για τον σκοπό αυτόν με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ.

Η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. μέσω της αρμόδιας διεύθυνσης μεριμνά για τη διεξαγωγή της αξιολόγησης των υποψηφίων και για τη λειτουργία της Επιτροπής. Η απόσπαση διαρκεί μέχρι την 31η.12.2029. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για θέματα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης, καθώς και για κάθε άλλη συνέπεια. Οι αποδοχές των αποσπασμένων βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα προέλευσης υπό την επιφύλαξη τυχόν άλλων αποδοχών που προβλέπονται στον ν. 4914/2022 (Α' 61).»

## **Άρθρο 19**

### **Ζητήματα αναπλήρωσης -Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 39 ν. 4314/2014**

Στην παρ. 6 του άρθρου 39 του ν. 4314/2014 (Α' 265), περί του τρόπου επιλογής των προϊσταμένων των Ειδικών Υπηρεσιών και των μονάδων τους, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, αβ) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο, β) στο πρώτο εδάφιο της περ. γ), βα) μετά από τις λέξεις «θέση προϊσταμένου» προστίθενται οι λέξεις «Γενικής Διεύθυνσης ή», ββ) οι λέξεις «περ. α) και β)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περ. α), β) και δ)», γ) προστίθεται περ. δ) και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6.α) Ο προϊστάμενος της Ειδικής Υπηρεσίας, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται αυτοδικαίως από τον υποδιευθυντή που έχει ασκήσει περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου υποδιεύθυνσης στην Ειδική Υπηρεσία και εφόσον ο τελευταίος δεν υφίσταται, από τον προϊστάμενο που έχει ασκήσει περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου μονάδας

στην Ειδική Υπηρεσία. Ο αρμόδιος Υπουργός ή Περιφερειάρχης που εποπτεύει άμεσα την Ειδική Υπηρεσία μπορεί, να ορίσει ως αναπληρωτή προϊστάμενου Ειδικής Υπηρεσίας που απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους προϊσταμένους των υποκείμενων μονάδων. Πριν από την απόφαση του Υπουργού του προηγούμενου εδαφίου απαιτείται εισήγηση του εποπτεύοντος την Ειδική Υπηρεσία Γενικού Γραμματέα. Ειδικά για την Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ του άρθρου 4 του ν. 4872/2021 (Α' 247) πριν από την απόφαση του Υπουργού, απαιτείται εισήγηση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ. Για την τοποθέτηση αυτή, συνεκτιμώνται τα ουσιαστικά προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητας, η γνώση του αντικειμένου της υπηρεσίας και οι διοικητικές ικανότητες προγραμματισμού, συντονισμού, ανάληψης πρωτοβουλιών, λήψης αποτελεσματικών αποφάσεων και διαχείρισης κρίσεων.

β) Ο προϊστάμενος μονάδας Ειδικής Υπηρεσίας, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται αυτοδικαίως από τον υπάλληλο που υπηρετεί περισσότερο χρόνο στη μονάδα. Αν υπηρετούν περισσότεροι υπάλληλοι με τον ίδιο χρόνο, αναπληρώνει αυτός που ορίζεται από τον προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας. Το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει άμεσα την Ειδική Υπηρεσία μπορεί να ορίσει ως αναπληρωτή προϊστάμενου μονάδας που απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους υπαλλήλους της μονάδας ή προϊστάμενο άλλης μονάδας. Για την τοποθέτηση αυτή συνεκτιμώνται τα ουσιαστικά προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητας, η γνώση του αντικειμένου της μονάδας και οι εν γένει διοικητικές ικανότητες.

γ) Αν κενωθεί ή συσταθεί θέση προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης ή Ειδικής Υπηρεσίας ή μονάδας, έως την τοποθέτηση νέου προϊστάμενου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, εφαρμόζονται οι περ. α), β) και δ). Ο αναπληρωτής προϊστάμενος οργανικής μονάδας κατά την παρούσα παράγραφο δικαιούται το προβλεπόμενο για τη θέση επίδομα από την έναρξη της αναπλήρωσης.

δ) Ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται αυτοδικαίως από τον Προϊστάμενο Διεύθυνσης που έχει ασκήσει περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊστάμενου σε Ειδική Υπηρεσία που υπάγεται στη συγκεκριμένη Γενική Διεύθυνση. Ο αρμόδιος Υπουργός που εποπτεύει τη Γενική Διεύθυνση μπορεί να ορίσει ως αναπληρωτή προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης που απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους προϊσταμένους των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ή της Αρχής Πιστοποίησης, κατόπιν εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Ε.Σ.Π.Α.. Για την τοποθέτηση αυτή, συνεκτιμώνται, ιδίως, τα ουσιαστικά προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητας, η γνώση του αντικειμένου της υπηρεσίας και οι διοικητικές ικανότητες προγραμματισμού, συντονισμού, ανάληψης πρωτοβουλιών, λήψης αποτελεσματικών αποφάσεων και διαχείρισης κρίσεων.»

#### **ΜΕΡΟΣ Δ΄**

#### **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

#### **Άρθρο 20**

**Ρυθμίσεις για την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα -Αντικατάσταση άρθρου 57 ν. 5140/2024**

Το άρθρο 57 του ν. 5140/2024 (Α' 154), περί ειδικών ρυθμίσεων για την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 57

Ειδικές ρυθμίσεις για την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα

1. Η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Ανώνυμη Εταιρεία εξαιρείται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού ενημερότητας του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), περί αποδεικτικού ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής, καθώς και του άρθρου 23 του ν. 4611/2019 (Α' 73), περί πράξεων και συναλλαγών για τις οποίες απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, για την είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο, στο πλαίσιο του σκοπού και των δραστηριοτήτων της, βάσει του εσωτερικού άρθρου 4 του άρθρου δεύτερου του ν. 3912/2011 (Α' 17), αναφορικά με τη διαχείριση και υλοποίηση κάθε είδους προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από: α) τον Τακτικό Προϋπολογισμό, β) το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, γ) τα ενωσιακά και διακρατικά Προγράμματα, δ) τα Προγράμματα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης ή άλλα παρεμφερή, ε) το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022, το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της περιόδου 2023-2027 και όλων εν γένει των δράσεων και προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που υλοποιούνται από εθνικούς ή συγχρηματοδοτούμενους πόρους, καθώς και στ) τα Προγράμματα Διεθνών Πολυμερών Οργανισμών ή ενωσιακών και διεθνών Χρηματοδοτικών Οργανισμών και Αναπτυξιακών Τραπεζών.

2. Κάθε χρηματικό ποσό και κάθε είδος απαίτησης, που ανήκουν ή τελούν υπό τη διαχείριση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, είναι ακατάσχετα, ανεκχώρητα και ασυμψηφιστα στα χέρια του Δημοσίου, των ασφαλιστικών ταμείων ή οποιουδήποτε τρίτου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης. Κατασχέσεις που επιβάλλονται ή έχουν επιβληθεί σε βάρος της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας από το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή και από οποιονδήποτε τρίτο επί χρηματικών ποσών και απαιτήσεων κυριότητας ή διαχείρισης εις χείρας Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων, είτε άλλου τρίτου, είναι αυτοδικαίως άκυρες, και τα ποσά που έχουν αποδοθεί στον κατάσχοντα επιστρέφονται άμεσα στη δικαιούχο Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, μετά από αίτησή της. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζονται: α) το άρθρο 75 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), περί ενεργειών και αποτελεσμάτων συμψηφισμού, β) το άρθρο 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), περί αποδεικτικού ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής, γ) το άρθρο 23 του ν. 4611/2019 (Α' 73), περί πράξεων και συναλλαγών για τις οποίες απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, καθώς και δ) κάθε άλλη κείμενη διάταξη περί συμψηφισμού.»

## Άρθρο 21

**Λειτουργία της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Α.Ε. -Τροποποίηση άρθρου 33 ν. 3614/2007**

1. Στην περ. η) του εσωτερικού άρθρου 8 του καταστατικού της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών προγραμμάτων (Μ.Ο.Δ. Α.Ε.), περί στελέχωσης και λειτουργίας, όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007 (Α' 267), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «αστικών αρχών», «αστική αρχή» και «αστικής αρχής», όπου αυτές

αναφέρονται, αντικαθίστανται από τις λέξεις «αρχών ή φορέων», «αρχή ή φορέα» και «αρχής ή φορέα», αντίστοιχα, β) στο πρώτο εδάφιο, β) μετά από τις λέξεις «Ο.Τ.Α. α'» προστίθενται οι λέξεις «ή/και β'», ββ) μετά από τη λέξη «Δήμου» προστίθενται οι λέξεις «ή της Περιφέρειας», γ) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τη λέξη «δήμου» προστίθενται οι λέξεις «ή της περιφέρειας», δ) στο τρίτο εδάφιο μετά τις λέξεις «που διέπουν» προστίθενται οι λέξεις «την αρχή ή», και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. η) διαμορφώνεται ως εξής:

«η) Για τη στήριξη των αρχών ή φορέων που υλοποιούν Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ), οι οποίοι ανήκουν σε Ο.Τ.Α. α' ή/και β' βαθμού της Περιφέρειας Αττικής, επιτρέπεται η απόσπαση έως δύο (2) υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ανά αρχή ή φορέα, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ενιαίου συστήματος κινητικότητας του ν. 4440/2016, ύστερα από δημόσια πρόσκληση της αρχής ή φορέα του αντίστοιχου δήμου ή της περιφέρειας, με την οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Η απόσπαση των επιλεγέντων υπαλλήλων γίνεται με απόφαση του αρμόδιου για το ΕΣΠΑ Υπουργού, ύστερα από αίτηση της αρχής ή φορέα ή του αντίστοιχου δήμου ή της περιφέρειας στο Δ.Σ. της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. για τη σύμφωνη γνώμη του. Οι υπάλληλοι που αποσπώνται μπορούν να καταλάβουν θέση ευθύνης Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Τμήματος ανάλογα με τα τυπικά τους προσόντα και σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται από τις οικείες διατάξεις που διέπουν την αρχή ή τον φορέα που αποσπώνται. Η απόσπαση διαρκεί μέχρι τη λήξη της υλοποιούμενης ΟΧΕ και η δαπάνη μισθοδοσίας και τυχόν επιδόματος θέσης ευθύνης βαρύνει τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε.»

**2. Η περ. (α) του εσωτερικού άρθρου 9 του καταστατικού της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Μ.Ο.Δ.) Α.Ε., περί ειδικών θεμάτων, όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007, αντικαθίσταται ως εξής:**

«(α) Όλα τα ειδικότερα θέματα σχετικά με την εσωτερική διάρθρωση και λειτουργία της Κεντρικής Υπηρεσίας της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., καθώς και αυτά που αφορούν το προσωπικό της εταιρείας, ρυθμίζονται με κανονισμό που καταρτίζεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού που εποπτεύει τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε.. Με όμοια απόφαση εγκρίνεται ο Κανονισμός Μισθώσεων, με τον οποίο καθορίζονται οι διαδικασίες που αφορούν τη μίσθωση ή χρηματοδοτική μίσθωση πάσης φύσεως ακινήτων που ενεργούνται από τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. για την κάλυψη ιδίων αναγκών, καθώς και για λογαριασμό τρίτων φορέων, όπως προβλέπεται στον ιδρυτικό της νόμο και, ιδίως, στην περ. (δ) του άρθρου 1 του παρόντος καταστατικού.»

**3. Η περ. (ζ) του εσωτερικού άρθρου 9 του καταστατικού της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007, αντικαθίσταται ως εξής:**

«(ζ) Για την παρακολούθηση της στελέχωσης και την αποτύπωση του συνόλου των θέσεων εργασίας των Ειδικών Υπηρεσιών καθώς και των Κοινών Γραμματειών του στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» (INTERREG) δημιουργείται διακριτή ψηφιακή μονάδα στο ψηφιακό οργανόγραμμα της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. στην οποία καταχωρίζονται διακριτά ανά Ειδική Υπηρεσία τα απαραίτητα στοιχεία, ιδίως οι υπηρετούντες, τα περιγράμματα θέσεων εργασίας, οι μεταβολές και οι προβλέψεις στελέχωσης»

## **Άρθρο 22**

**Απαλλαγή της Ελληνικής Εταιρείας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία και της Δημοτικής Επιχείρησης Ενεργού Πολεοδομίας Κοζάνης Ανώνυμη Εταιρεία από τον Ενιαίο Φόρο ιδιοκτησίας Ακινήτων -Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 10 Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας**

1. Στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025, Α' 130), περί απαλλαγών από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), μετά από τις λέξεις «και Κληροδοτημάτων (Ε.Ο. και Κ.)» προστίθενται οι λέξεις «, στην Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Μονοπρόσωπη Α.Ε. για τις εκτάσεις που αποτελούν μέρος των Γαιών Μεταλινιτικής Αξιοποίησης της παρ. 2 του άρθρου 27, περί απόσχισης κλάδου Μεταλινιτικής Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών Απολινιτοποίησης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και του άρθρου 29 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί εκτάσεων κυριότητας και εκμετάλλευσης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού εντός των Ζωνών Απολινιτοποίησης, της παρ. 4 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί Ζωνών Απολινιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.) και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Π.Σ.), όπως αυτές τυχόν επαναπροσδιοριστούν βάσει της προγραμματικής σύμβασης της ανωτέρω διάταξης, στη Δημοτική Επιχείρηση Ενεργού Πολεοδομίας Κοζάνης (Δ.ΕΠ.Ε.ΠΟ.Κ.) Α.Ε. για τα δικαιώματα επί ακινήτων που εμπίπτουν στη ζώνη ενεργού πολεοδομίας μέχρι το πέρας του προγράμματος ανάπτυξης, διαμόρφωσης ή αναμόρφωσης αυτών» και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Στο Ελληνικό Δημόσιο, στο Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.), στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), στην Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε., στην Επιτροπή Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων (Ε.Ο. και Κ.), στην Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Μονοπρόσωπη Α.Ε. για τις εκτάσεις που αποτελούν μέρος των Γαιών Μεταλινιτικής Αξιοποίησης της παρ. 2 του άρθρου 27, περί απόσχισης κλάδου Μεταλινιτικής Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών Απολινιτοποίησης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και του άρθρου 29 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί εκτάσεων κυριότητας και εκμετάλλευσης της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού εντός των Ζωνών Απολινιτοποίησης, της παρ. 4 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί Ζωνών Απολινιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.) και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Π.Σ.), όπως αυτές τυχόν επαναπροσδιοριστούν βάσει της προγραμματικής σύμβασης της ανωτέρω διάταξης, στη Δημοτική Επιχείρηση Ενεργού Πολεοδομίας Κοζάνης (Δ.ΕΠ.Ε.ΠΟ.Κ.) Α.Ε. για τα δικαιώματα επί ακινήτων που εμπίπτουν στη ζώνη ενεργού πολεοδομίας μέχρι το πέρας του προγράμματος ανάπτυξης, διαμόρφωσης ή αναμόρφωσης αυτών και στις δημόσιες ανώνυμες εταιρείες που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14Α του ν. 3429/2005 (Α' 314) πριν από την 1η.1.2014, και στις οποίες το Ελληνικό Δημόσιο ασκεί άμεσα αποφασιστική επιρροή, ως κύριος μετοχών που εκπροσωπούν την απόλυτη πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.»

2. Η απαλλαγή από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. των δικαιωμάτων στα ακίνητα που ανήκουν στην Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Μονοπρόσωπη Α.Ε. της παρ. 1, ισχύει από την 9η Ιουλίου 2024, ημερομηνία κατά την οποία τα περιγραφόμενα ακίνητα περιήλθαν στην κυριότητα της ανωτέρω εταιρείας.

**Άρθρο 23**

**Σύσταση δικαιώματος επιφανείας επί ακινήτων που ανήκουν στην Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία -Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου 14 ν. 4872/2021**

Στο άρθρο 14 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί χαρακτηρισμού έργων δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης και μισθώσεων δημοσίων ακινήτων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, η λέξη «Μισθώσεις» αντικαθίσταται από τη λέξη «Εκμετάλλευση», β) στην παρ. 1, β) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «μίσθωσης δημοσίων ακινήτων,» προστίθενται οι λέξεις «μίσθωσης ή σύστασης δικαιώματος επιφανείας του ν. 3986/ 2011 (Α' 152) επί» και ββ) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε. του άρθρου 15 και ακινήτων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε. του άρθρου 15 και μίσθωσης ακινήτων», και γ) στην παρ. 4, γ) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «μίσθωση δημοσίων ακινήτων,» προστίθενται οι λέξεις «τη μίσθωση ή σύσταση δικαιώματος επιφανείας επί», γβ) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε. του άρθρου 15 και ακινήτων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε. του άρθρου 15 και τη μίσθωση ακινήτων», γγ) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «αιτήματα μίσθωσης» προστίθενται οι λέξεις «ή, κατά περίπτωση, σύστασης δικαιώματος επιφανείας,» και γδ) στο τέταρτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «τιμές μίσθωσης» προστίθενται οι λέξεις «ή εδαφονομίου ή τιμήματος», γε) στο πέμπτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «τιμές μίσθωσης» προστίθενται οι λέξεις «ή το εδαφονόμιο ή το τίμημα» και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 14**

**Χαρακτηρισμός Έργων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και Εκμετάλλευση Δημοσίων Ακινήτων**

1. Με την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 16 συστήνονται Επιτροπές Αξιολόγησης Έργων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (Επιτροπές Αξιολόγησης Έργων ΔΑΜ), με αρμοδιότητα την αξιολόγηση έργων, επενδύσεων και αναπτυξιακών σχεδίων, κατόπιν αίτησης των φορέων τους, την αξιολόγηση των αιτημάτων μίσθωσης δημοσίων ακινήτων, μίσθωσης ή σύστασης δικαιώματος επιφανείας του ν. 3986/2011 (Α' 152) επί ακινήτων που ανήκουν στην εταιρεία ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε. του άρθρου 15 και μίσθωσης ακινήτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και τη σχετική εισήγηση προς τον αρμόδιο για θέματα ΔΑΜ Υπουργό.

Στις Επιτροπές του πρώτου εδαφίου συμμετέχει υποχρεωτικά ένας (1) εκπρόσωπος κάθε Περιφέρειας των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ), ο οποίος ορίζεται με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη.

2. Με την απόφαση της παρ. 8 του άρθρου 16 χαρακτηρίζονται ως Έργα ΔΑΜ έργα, επενδύσεις και αναπτυξιακά σχέδια, τα οποία υλοποιούνται εντός των ΕΣΔΙΜ που συνοδεύουν το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-2027 και τα οποία παρουσιάζουν συμβατότητα με τους στόχους της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, όπως αυτοί αποτυπώνονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1056/2021, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (L 231), και στα ΕΣΔΙΜ.

3. Έργα, επενδύσεις και αναπτυξιακά σχέδια, τα οποία υλοποιούνται:

α) εντός των πυρήνων Ζ.ΑΠ. της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α' 245), και

β) εκτός των ως άνω πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.), αλλά εντός των περιοχών, οι οποίες καλύπτουν τα ΕΣΔΙΜ και έχουν προϋπολογισμό άνω των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ, λαμβάνουν το κίνητρο της ταχείας αδειοδότησης των στρατηγικών επενδύσεων το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 9 του ν. 4864/2021 (Α' 237), εξαιρουμένης της χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης σταθμών παραγωγής και σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από τον αρμόδιο διαχειριστή.

4. Οι φορείς επενδύσεων που χαρακτηρίστηκαν ως Έργα ΔΑΜ, βάσει της παρ. 2, δύνανται με την κατάθεση της αίτησης της παρ. 1 να αιτούνται τη μίσθωση δημοσίων ακινήτων, τη μίσθωση ή σύσταση δικαιώματος επιφανείας επί ακινήτων που ανήκουν στην εταιρεία ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε. του άρθρου 15 και τη μίσθωση ακινήτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) επί των οποίων θα υλοποιηθεί το επενδυτικό τους σχέδιο. Οι Επιτροπές Αξιολόγησης Έργων ΔΑΜ, πέραν του χαρακτηρισμού των επενδυτικών σχεδίων, αξιολογούν τα αιτήματα μίσθωσης ή, κατά περίπτωση, σύστασης δικαιώματος επιφανείας, των δημοσίων ακινήτων και εισηγούνται επί αυτών στον αρμόδιο για θέματα ΔΑΜ Υπουργό ο οποίος εκδίδει τη σχετική απόφαση. Σε περίπτωση ακινήτων Ο.Τ.Α., τα αιτήματα μίσθωσης επί αυτών αξιολογούνται από τις Επιτροπές Αξιολόγησης Έργων ΔΑΜ, οι οποίες εισηγούνται στο κατά περίπτωση αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο, το οποίο λαμβάνει τη σχετική απόφαση με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Για την εφαρμογή της παρούσας λαμβάνονται υπόψη προκαθορισμένες τιμές μίσθωσης ή εδαφονομίου ή τιμήματος, κατά παρέκκλιση του π.δ. 715/1979 (Α' 212), του άρθρου 192 του ν. 3463/2006 (Α' 114), καθώς και του άρθρου 1 του π.δ. 242/1996. Οι προκαθορισμένες τιμές μίσθωσης ή το εδαφονόμιο ή το τίμημα των δημοσίων ακινήτων, ορίζονται κατόπιν σχετικής εκτίμησης, που πραγματοποιείται από τρεις (3) ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές εγγεγραμμένους στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών του Υπουργείου Οικονομικών, βάσει των γενικώς αποδεκτών δεικτών και προτύπων αποτίμησης της αγοράς.»

#### Άρθρο 24

##### **Διαδικασία σύστασης δικαιώματος επιφανείας επί ακινήτων που ανήκουν στην Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4872/2021**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων του Μέρους Β', επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «τιμών μίσθωσης» προστίθενται οι λέξεις «ή του εδαφονομίου ή του τιμήματος», β) μετά από τις λέξεις «μίσθωσης ακινήτων» προστίθενται οι λέξεις «η σύστασης δικαιώματος επιφανείας κατά περίπτωση» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Με απόφαση του αρμόδιου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού, καθορίζονται η διαδικασία σύστασης και συγκρότησης των Επιτροπών της παρ. 1 του άρθρου 14, τα μέλη τους, οι αρμοδιότητές τους, η θητεία τους, η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων, τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων, η διαδικασία καθορισμού των τιμών μίσθωσης ή του εδαφονομίου ή του τιμήματος των ακινήτων της παρ. 4 του ως άνω άρθρου, η διαδικασία μίσθωσης ακινήτων ή σύστασης δικαιώματος επιφανείας κατά περίπτωση, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 14. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμόδιου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού, καθορίζεται το

ύψος της αμοιβής των μελών των Επιτροπών της παρ. 1 του άρθρου 14, η οποία καταβάλλεται από τον τακτικό προϋπολογισμό.»

#### **Άρθρο 25**

##### **Καταστατικό Ελληνικής Εταιρείας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία -Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 15 του ν. 4872/2021**

Στο άρθρο 15 του ν. 4872/2021 (Α' 247), προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Οποιαδήποτε τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας λαμβάνει χώρα μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του ιδρυτικού Καταστατικού, ακολουθεί τους κανόνες δημοσιότητας που προβλέπονται στον ν. 4548/2018 (Α' 104).»

#### **Άρθρο 26**

##### **Τρόπος σύστασης επενδυτικής επιτροπής της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων Ανώνυμη Εταιρία» -Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 28 ν. 47/2000**

Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 28 του ν. 2843/2000 (Α' 219), περί σύστασης ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας Α.Ε.», οι λέξεις «του διοικητικού συμβουλίου,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της γενικής συνέλευσης,» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταρτίζεται το καταστατικό της εταιρίας. Με το καταστατικό αυτό ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον σκοπό, τη διάρκεια, την έδρα και το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας, τον αριθμό των μετοχών, την αύξηση και τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, την έκδοση των μετοχών και των προσωρινών τίτλων, τα δικαιώματα των μετόχων, τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης και του διοικητικού συμβουλίου, τον χρόνο θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου, τους ελεγκτές, την εταιρική χρήση, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, τους πρώτους, τακτικό και αναπληρωματικό, ελεγκτές και κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Στο καταστατικό προβλέπεται η κατάρτιση κανονισμού λειτουργίας, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας και ο οποίος περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) τον κανονισμό λειτουργίας του διοικητικού συμβουλίου και τις αρμοδιότητες του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου,

β) τον ρόλο και τη λειτουργία των επιτροπών της εταιρείας,

γ) τις διαδικασίες αξιολόγησης για την υλοποίηση επενδύσεων,

δ) τις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και

ε) το οργανόγραμμα της εταιρείας, το οποίο περιλαμβάνει την οργανωτική δομή και τις αρμοδιότητες των λειτουργικών μονάδων.

Στο καταστατικό προβλέπεται, επίσης, η κατάρτιση κανονισμών προσωπικού και αποδοχών και προμηθειών της εταιρείας, οι οποίοι εγκρίνονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της, καθώς και η σύσταση, με απόφαση της γενικής συνέλευσης, επενδυτικής επιτροπής, η οποία θα γνωμοδοτεί επί των επενδυτικών προτάσεων που θα υποβάλλονται στην εταιρεία, σύμφωνα με τα όσα ορίζει ο κανονισμός λειτουργίας. Στο καταστατικό μπορεί, επίσης να προβλέπεται η σύσταση, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, και άλλων επιτροπών με έργο την επεξεργασία του στρατηγικού σχεδιασμού της και την εν γένει προώθηση του σκοπού της. Η τροποποίηση του καταστατικού γίνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης, σύμφωνα με τον ν. 4548/2018 (Α' 104), με την επιφύλαξη του παρόντος.»

## **Άρθρο 27**

### **Κάλυψη των δαπανών διαχείρισης και διοίκησης της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμης Εταιρείας -Τροποποίηση περ. θ' παρ. 2 άρθρου 33 ν. 4314/2014**

Στην περ. θ' της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014 (Α' 265), περί κατηγοριών μη επιλέξιμων δαπανών που δύνανται να βαρύνουν το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ του οικείου φορέα χρηματοδότησης ή κατά περίπτωση να αυξάνουν την εθνική συμμετοχή, μετά από τις λέξεις «ΚΟΙΝΩΝΙΑ της ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΑΕ,» προστίθενται οι λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΕ» και η περ. θ' διαμορφώνεται ως εξής:

«θ. Οι δαπάνες διαχείρισης και διοίκησης των ανωνύμων εταιρειών του Δημοσίου ΕΓΝΑΤΙΑ Α.Ε., ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., ΟΣΕ Α.Ε., ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε., ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε., ΚΟΙΝΩΝΙΑ της ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε., ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε., καθώς και της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε., για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων.»

## **ΜΕΡΟΣ Ε'**

### **ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ**

## **Άρθρο 28**

### **Σύσταση Μονάδας Δημοσιότητας -Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 273 ν. 4738/2020**

Στην παρ. 2 του άρθρου 273 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί διάρθρωσης της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. β), οι λέξεις «και Δημοσιότητας» διαγράφονται, β) προστίθεται περ. γ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τη Γενική Διεύθυνση Αναφορών και Θεσμικής Υποστήριξης, σκοπός της οποίας είναι η χάραξη επιχειρησιακού σχεδιασμού για τη διαμόρφωση αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης και ελέγχων των δράσεων και των έργων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και για τη σύνταξη εκθέσεων και αναφορών σχετικών με την υλοποίηση των οροσήμων και την επικοινωνία με τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς θεσμούς, που αποτελείται από:

- α) τη Διεύθυνση Σχεδιασμού Διαδικασιών και Αξιολόγησης Ελέγχων,
- β) τη Διεύθυνση Αναφορών,

γ) τη Μονάδα Δημοσιότητας.»

## **Άρθρο 29**

### **Αρμοδιότητες της Μονάδας Δημοσιότητας -Προσθήκη άρθρου 274B στον ν. 4738/2020**

Στον ν. 4738/2020 (Α' 207) προστίθεται άρθρο 274B ως εξής:

«Άρθρο 274B

Μονάδα Δημοσιότητας

Η Μονάδα Δημοσιότητας, επιπέδου Διεύθυνσης, είναι αρμόδια για τη διαμόρφωση, παρακολούθηση και υλοποίηση της στρατηγικής επικοινωνίας και ενημέρωσης σχετικά με τις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και τη διασφάλιση της διαφάνειας και της ενημέρωσης των ενδιαφερόμενων μερών.»

## **Άρθρο 30**

### **Αναδιάρθρωση Διεύθυνσης Αναφορών -Αντικατάσταση άρθρου 276 ν. 4738/2020**

Το άρθρο 276 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί Διεύθυνσης Αναφορών και Δημοσιότητας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 276

Διεύθυνση Αναφορών

1. Η Διεύθυνση Αναφορών είναι αρμόδια για την κατάρτιση και υποβολή αναφορών σχετικά με την υλοποίηση των οροσήμων και στόχων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προς τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς θεσμούς, καθώς και την υποβολή αιτημάτων πληρωμής στο πλαίσιο της Συμφωνίας Χρηματοδότησης.

2. Η Διεύθυνση Αναφορών περιλαμβάνει τα παρακάτω τμήματα:

α) Τμήμα Αναφορών Α' και

β) Τμήμα Αναφορών Β'.

Τα ως άνω τμήματα είναι αρμόδια για την κατάρτιση και υποβολή αναφορών σχετικά με την υλοποίηση των οροσήμων και στόχων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προς τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς θεσμούς, καθώς και την υποβολή αιτημάτων πληρωμής στο πλαίσιο της Συμφωνίας Χρηματοδότησης.»

## **Άρθρο 31**

### **Ανάθεση αρμοδιότητας στα Τμήματα Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 276Γ ν. 4738/2020**

Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 276Γ του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί της Διεύθυνσης Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης, διαγράφονται οι λέξεις «μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Αναφορών και Θεσμικής Υποστήριξης» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Διεύθυνση Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης περιλαμβάνει τα ακόλουθα τμήματα:

α) Τμήμα Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης Α΄, και

β) Τμήμα Αναφορών Δράσεων Δανειακής Στήριξης Β΄.

Τα ως άνω τμήματα είναι αρμόδια για τη σύνταξη εκθέσεων και αναφορών, τη συγκέντρωση στοιχείων των δράσεων δανειακής στήριξης, την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος και την υποβολή αιτημάτων πληρωμής.»

### **Άρθρο 32<sup>3</sup>**

**Ανακατανομή θέσεων προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου -Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 199 ν. 4820/2021**

Στην παρ. 2 του άρθρου 199 του ν. 4820/2021 (Α΄ 130), περί στελέχωσης υπηρεσιών που έχουν αναλάβει την παρακολούθηση και υλοποίηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, προστίθενται εδάφια δεύτερο και τρίτο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η διάρκεια των συμβάσεων της παρ. 1 ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες και δύναται να ανανεώνεται ή να παρατείνεται έως το τέλος του προγράμματος ή του έργου ή την εκπλήρωση της υποχρέωσης, αποκλειόμενης σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου. Εφόσον μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας του δεύτερου εδαφίου της παρ. 9 του άρθρου 41 του ν. 4765/2021 (Α΄ 6), περί διαδικασίας πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, παραμένουν κενές θέσεις σε συγκεκριμένους κωδικούς θέσεων (ειδικότητες) της προκήρυξης που έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος, προσαυξάνονται αντίστοιχα οι θέσεις στον κωδικό θέσεων (ειδικότητα) με το μεγαλύτερο πλήθος θέσεων, υπό την προϋπόθεση ότι εξακολουθεί να υφίσταται επαρκής αριθμός επιλαχόντων υποψήφιων. Μετά από την αύξηση του προηγούμενου εδαφίου, προσλαμβάνονται στις θέσεις αυτές επιλαχόντες υποψήφιοι βάσει της μοριοδότησής τους, έως ότου καλυφθεί το σύνολο των θέσεων που έχουν προκηρυχθεί.»

### **Άρθρο 33**

**Απλοποίηση διαδικασίας χρηματοδότησης φορέων που υλοποιούν έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας -Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 42 ν. 4772/2021**

Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 42 του ν. 4772/2021 (Α΄ 17), περί της διαδικασίας ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι λέξεις «, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του αρμόδιου υπουργού για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης» διαγράφονται και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η εγγραφή των πιστώσεων κάθε έργου και προγράμματος για το έτος ένταξης προτείνεται με την Απόφαση Ένταξης του έργου, λαμβανομένου υπόψη του ορίου πιστώσεων Συλλογικής

<sup>3</sup>N.5233/2025-ΦΕΚ:166/Α/29.09.2025: Άρθρο 44-παρ.4: Η ισχύς του άρθρου 32, περί ανακατανομής θέσεων προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, αρχίζει την 27η.8.2024.

Απόφασης Ταμείου Ανάκαμψης (Σ.Α.Τ.Α.) του Φορέα, ενώ για τα επόμενα έτη γίνεται με πρόταση του Φορέα Χρηματοδότησης.»

#### **Άρθρο 34**

**Ειδικές ρυθμίσεις για τη διάθεση κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας -Προσθήκη παρ. 1Α και 2Α στο άρθρο 197 του ν. 4820/2021**

Στο άρθρο 197 του ν. 4820/2021 (Α' 130), περί χρηματοδότησης επιχειρήσεων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, προστίθενται παρ. 1Α και 2Α και το άρθρο 197 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 197

Χρηματοδότηση επιχειρήσεων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

1. Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης είναι δυνατή η χρηματοδότηση επιχειρήσεων για την προώθηση επενδύσεων με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Για τον σκοπό αυτόν το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον αρμόδιο για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργό, δύναται να συνάπτει συμβάσεις:

(α) με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης,

(β) με πιστωτικά ιδρύματα που πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται σε δημόσια πρόσκληση, την οποία εκδίδει ο ανωτέρω Υπουργός, ύστερα από εισήγηση της ανωτέρω υπηρεσίας,

(γ) με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων Α.Ε. ύστερα από εισήγηση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της οποίας η τελευταία δύναται να αναλάβει τη διαχείριση πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την εκπλήρωση των σκοπών του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Στη σύμβαση καθορίζονται επιπλέον οι όροι για τη διαχείριση των πόρων από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων Α.Ε., τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα και

(δ) στο πλαίσιο του προγράμματος «Invest EU», κατόπιν σχετικής εισήγησης της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης.

Με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού συστήνεται Επενδυτικό Συμβούλιο, αρμόδιο για την παρακολούθηση της σύναψης και εκτέλεσης των δανειακών συμβάσεων που συνάπτονται στο πλαίσιο αξιοποίησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ιδίως των υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών θεσμών και των φορέων των περ. γ) και δ).

1Α. Τα αναγκαία για τη χρηματοδότηση επιλέξιμων επενδύσεων, μέσω των δανείων με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, κεφάλαια στους ευρωπαϊκούς χρηματοπιστωτικούς θεσμούς και τα πιστωτικά ιδρύματα και φορείς της παρ. 1, δύναται να

διατίθενται από τον τακτικό προϋπολογισμό καθ' υπέρβαση των κεφαλαίων που έχουν εκταμιευτεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς το δανειακό σκέλος του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ύψος των κεφαλαίων που υπολείπονται να αντληθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στο πλαίσιο και κατ' εφαρμογή της Δανειακής Σύμβασης. Το ποσό που αντιστοιχεί στα διατιθέμενα από τον τακτικό προϋπολογισμό κεφάλαια επιστρέφεται σε αυτόν, μετά την εκταμίευση των κεφαλαίων από το δανειακό σκέλος του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας, ορίζονται η διαδικασία διάθεσης των αναγκαίων κεφαλαίων στους ευρωπαϊκούς χρηματοπιστωτικούς θεσμούς και τα πιστωτικά ιδρύματα και φορείς της παρ. 1, το άνοιγμα και η τήρηση ειδικών τραπεζικών λογαριασμών για τη διακίνηση των εν λόγω κεφαλαίων και η παροχή κάθε αναγκαίας εντολής, εξουσιοδότησης και πληρεξουσιότητας για τη διενέργεια αναλήψεων, καταθέσεων, χρεώσεων, πιστώσεων και μεταφορών από και προς τους λογαριασμούς αυτούς, οι όροι και προϋποθέσεις της διαδικασίας χορήγησης των δανείων στις επιχειρήσεις, η εκπροσώπηση του Ελληνικού Δημοσίου κατά τη διοργάνωση, διαπραγμάτευση, κατάρτιση και θέση σε ισχύ των σχετικών δανειακών και εξασφαλιστικών συμβάσεων που δύνανται να συνάπτονται στο όνομα ή/και για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, εξειδικεύονται περαιτέρω τα κριτήρια και ο τρόπος ελέγχου της επιλεξιμότητας των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ορίζονται η διαδικασία, οι όροι ανάθεσης και τα κριτήρια ανάθεσης σε αξιολογητές της παρ. 2 του άρθρου 196, οι αρμοδιότητες, η σύνθεση του Επενδυτικού Συμβουλίου της παρ. 1, οι προϋποθέσεις για τη νόμιμη συγκρότηση και λειτουργία του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια ως άνω απόφαση δύνανται να εξαιρούνται από τη διαδικασία της ανάθεσης σε αξιολογητές της παρ. 2 του άρθρου 196, οι ευρωπαϊκοί χρηματοπιστωτικοί θεσμοί, ειδικότερα η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

2Α. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας, διατίθενται από τον τακτικό προϋπολογισμό τα αναγκαία για τη χρηματοδότηση επιλέξιμων επενδύσεων μέσω των δανείων με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, κεφάλαια της παρ. 1Α στους ευρωπαϊκούς χρηματοπιστωτικούς θεσμούς και τα πιστωτικά ιδρύματα και φορείς της παρ. 1, και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με την εφαρμογή της διαδικασίας διάθεσης κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 2.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι αποζημιώσεις και αμοιβές των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του Επενδυτικού Συμβουλίου, καθώς και η αμοιβή του γραμματέα κατά τις συνεδριάσεις του Επενδυτικού Συμβουλίου της παρ. 1. Για τον καθορισμό των αποζημιώσεων και αμοιβών του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται το άρθρο 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

4. Τα πάσης φύσης δάνεια που χορηγούνται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος απαλλάσσονται της εισφοράς της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 128/1975 (Α' 178), όπως εκάστοτε ισχύει.»

**ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄****ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 35****Εγγυητική λειτουργία Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων για κάλυψη επιπρόσθετης διαφοράς αξίας -Προσθήκη άρθρου 24Α στον ν. 4370/2016**

Στον ν. 4370/2016 (Α΄ 37), προστίθεται άρθρο 24Α, ως εξής:

«Άρθρο 24Α

Εγγυητική λειτουργία Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων για κάλυψη επιπρόσθετης διαφοράς αξίας

Αν, βάσει νεότερης απόφασης της Τράπεζας της Ελλάδος, προκύπτει ανάγκη για την κάλυψη επιπρόσθετης διαφοράς αξίας μεταξύ μεταβιβαζόμενων στοιχείων παθητικού και μεταβιβαζόμενων στοιχείων ενεργητικού για μέτρο εξυγίανσης που εφαρμόστηκε πριν από τη θέση σε ισχύ του Κανονισμού (ΕΕ) 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) 1093/ 2010 (L 225) σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 99 αυτού, η επιπρόσθετη διαφορά αξίας καταβάλλεται από το ΤΕΚΕ, ακόμη και αν η διαφορά αξίας είχε καλυφθεί από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας βάσει της παρ. 15 του άρθρου 9 του ν. 4051/2012 (Α΄ 40). Το ΣΚΚ του ΤΕΚΕ καταβάλλει το τμήμα της επιπρόσθετης διαφοράς αξίας που αντιστοιχεί σε εγγυημένες καταθέσεις με ημερομηνία αναφοράς εκείνη της απόφασης, με την οποία εφαρμόστηκε το μέτρο εξυγίανσης, και το Σκέλος Εξυγίανσης του ΤΕΚΕ καταβάλλει το υπερβάλλον. Το ποσό που πρέπει να καταβληθεί από κάθε Σκέλος του ΤΕΚΕ προσδιορίζεται στην απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος του πρώτου εδαφίου, κατόπιν σχετικής γνωστοποίησης από το ΤΕΚΕ προς την Τράπεζα της Ελλάδος. Για τις ανάγκες του προηγούμενου εδαφίου, τόσο το πιστωτικό ίδρυμα υπό ειδική εκκαθάριση όσο και το ανάδοχο πιστωτικό ίδρυμα διαβιβάζουν στο ΤΕΚΕ όποια συναφή στοιχεία έχουν στη διάθεσή τους, συνεργάζονται δε μεταξύ τους για τον σκοπό αυτόν. Το Σκέλος Εξυγίανσης καταβάλλει το ποσό του τρίτου εδαφίου από διαθέσιμά του ή, ελλείψει διαθεσίμων, με δανεισμό από το ΣΚΚ ή με επιβολή έκτακτων εισφορών στα πιστωτικά ιδρύματα κατ' ανάλογη εφαρμογή του εσωτερικού άρθρου 99 του άρθρου 2 του ν. 4335/2015. Η προέλευση του καταβαλλόμενου από το Σκέλος Εξυγίανσης ποσού και οι όροι χορήγησης και αποπληρωμής του δανείου του προηγούμενου εδαφίου, αν συντρέχει περίπτωση, καθορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΕΚΕ. Για τις ανάγκες της αποπληρωμής του δανείου μπορούν να επιβάλλονται έκτακτες εκ των υστέρων εισφορές στα πιστωτικά ιδρύματα κατ' εφαρμογή του εσωτερικού άρθρου 99 του άρθρου 2 του ν. 4335/2015. Το ΤΕΚΕ αποκτά απαίτηση κατά του υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικού ιδρύματος για το ποσό που καταβάλλει, η δε απαίτηση αυτή έχει την ίδια προνομιακή κατάταξη με την απαίτηση προς απόδοση του ποσού που έχει ήδη καταβληθεί για την κάλυψη διαφοράς αξίας στην ίδια περίπτωση. Προσωρινές διανομές που έχουν γίνει από το υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ίδρυμα πριν από την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου δεν θίγονται.»

**Άρθρο 36**

**Ενίσχυση σκοπού, επαναπροσδιορισμός μελών διοικητικού συμβουλίου και σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής στην εταιρεία ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε. -Αντικατάσταση παρ. 15 και προσθήκη παρ. 13Α και 15Α στο άρθρο 12 του ν. 4109/2013**

1. Στο άρθρο 12 του ν. 4109/2013 (Α' 16), περί συγχώνευσης των ανωνύμων εταιρειών «Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Α.Ε.» (Δ.Ε.Θ. Α.Ε.) και «Ελληνικές Εκθέσεις HELEXPO Α.Ε.» με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, προστίθεται παρ. 13Α ως εξής:

«13Α. Στον σκοπό της εταιρείας δύναται να προστίθενται δραστηριότητες με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας και αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού της.»

2. Η παρ. 15 του άρθρου 12 του ν. 4109/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«15. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας «ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.» είναι εννεαμελές. Στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχουν κατ' ελάχιστο τρία (3) ανεξάρτητα, μη εκτελεστικά μέλη. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση του μετόχου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016 (Α' 94). Ο μη εκτελεστικός Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Ως μέλη στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας συμμετέχουν ένας (1) εκπρόσωπος του Δήμου Θεσσαλονίκης και ένας (1) εκπρόσωπος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του κάθε φορέα. Όλα τα υπόλοιπα θέματα που αφορούν τη σύνθεση και συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου ρυθμίζονται με βάση το καταστατικό της εταιρείας.»

3. Στο άρθρο 12 του ν. 4109/2013 προστίθεται παρ. 15Α ως εξής:

«15Α. Συστήνεται στην εταιρεία «ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.» ως εταιρικό όργανο η Συμβουλευτική Επιτροπή. Η Συμβουλευτική Επιτροπή λειτουργεί ως αμιγώς συμβουλευτικό όργανο προς το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας, χωρίς εκτελεστικές αρμοδιότητες και έχει ως σκοπό την υποστήριξη του Διοικητικού Συμβουλίου σε θέματα καινοτομίας και ανάπτυξης, στην ανάπτυξη στρατηγικών συνεργασιών και την ενίσχυση της εξωστρέφειας.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή αποτελείται από επτά (7) μέλη ως εξής:

- α) ένας (1) εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδας (ΣΒΕ),
- β) ένας (1) εκπρόσωπος του Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΣΕΒΕ),
- γ) ένας (1) εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης (ΕΒΕΘ),
- δ) ένας (1) εκπρόσωπος του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης (ΕΕΘ),
- ε) ένας (1) εκπρόσωπος του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης (ΒΕΘ),
- στ) ένας (1) εκπρόσωπος του Εμπορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, και
- ζ) ένας (1) εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ).

Οι ανωτέρω εκπρόσωποι ορίζονται από τους αντίστοιχους φορείς, κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου του κάθε φορέα. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι τετραετής, με δυνατότητα ανανέωσης. Η συμμετοχή είναι άμισθη.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή υποβάλλει γνωμοδοτήσεις και προτάσεις επί των θεμάτων που τίθενται προς τη Συμβουλευτική Επιτροπή από το Διοικητικό Συμβούλιο, σχετικά με τη δραστηριότητα και την εξωστρέφεια της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης. Οι γνωμοδοτήσεις και προτάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι μη δεσμευτικές για τα εκτελεστικά μέλη της Διοίκησης και το Διοικητικό Συμβούλιο.

Όλα τα υπόλοιπα θέματα που αφορούν στη συγκρότηση και λειτουργία της Συμβουλευτικής Επιτροπής ρυθμίζονται με βάση το καταστατικό της εταιρείας.»

### **Άρθρο 37**

#### **Παράταση προθεσμιών διεξαγωγής γενικών συνελεύσεων κεφαλαιουχικών εταιρειών στον κλάδο της βιομηχανίας παραγωγής και εμπορίας φαρμάκων για το έτος 2025**

Για το έτος 2025, η προθεσμία διεξαγωγής της γενικής συνέλευσης της παρ. 1 του άρθρου 119 του ν. 4548/2018 (Α' 104), της παρ. 2 του άρθρου 69 του ν. 4072/2012 (Α' 86) και της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3190/1955 (Α' 91) των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της βιομηχανίας παραγωγής και εμπορίας φαρμάκων, παρατείνεται κατά πενήντα (50) ημερολογιακές ημέρες. Προθεσμίες που συνδέονται με την υποβολή πρακτικών συνελεύσεων των μετόχων ή εταίρων και εγκεκριμένων οικονομικών καταστάσεων στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο παρατείνονται αναλόγως.

### **Άρθρο 38**

#### **Ισοσκέλιση προϋπολογισμού δήμων -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 67 ν. 5143/2024**

Στην παρ. 1 του άρθρου 67 του ν. 5143/2024 (Α' 161), περί ρύθμισης θεμάτων προϋπολογισμού δήμων και της κάλυψης δαπανών καθαρισμού σχολικών μονάδων από ανταποδοτικά τέλη, οι λέξεις «οικονομικού έτους 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οικονομικών ετών 2025 και 2026» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 15 του ν. 4915/2022 (Α' 63) και το τριακοστό άρθρο του ν. 4917/2022 (Α' 67), περί προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων, εφαρμόζονται και για την κατάρτιση και τις αναμορφώσεις του προϋπολογισμού των δήμων οικονομικών ετών 2025 και 2026.»

### **Άρθρο 39**

**Διάσπαση Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία» σε Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Πολιτική Προστασία» -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 7 ν. 4914/2022, προσθήκη περ. δ), ε), στ) και ζ) στην παρ. 4 και τροποποίηση παρ. 18 άρθρου 65 ν. 4914/2022**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί Διαχειριστικών Αρχών Προγραμμάτων 2021-2027, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η περ. δ)

αντικαθίσταται, β) προστίθεται περ. δα), και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις οι περ. δ) και δα) διαμορφώνονται ως εξής:

«δ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή», η οποία υπάγεται στον Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,

δα) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Πολιτική Προστασία», η οποία υπάγεται στον Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,».

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 περί ειδικών θεμάτων διάρθρωσης των Ειδικών Υπηρεσιών, προστίθενται περ. δ), ε), στ) και ζ) και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία» της υποπερ. αα) της περ. α), διασπάται σε δύο διακριτές Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Προγραμμάτων, την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Πολιτική Προστασία», που υπάγονται στον Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

ε) Η Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» αναλαμβάνει το σύνολο των αρμοδιοτήτων, των οργανικών μονάδων και των θέσεων προσωπικού της Υποδιεύθυνσης Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων του άρθρου 2 της υπό στοιχεία 93478/2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία» η οποία συστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Β' 5173), συμπεριλαμβανομένης της Μονάδας Γ' της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων.

στ) Στη Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος «Πολιτική Προστασία» παραμένει το σύνολο των αρμοδιοτήτων, των οργανικών μονάδων και των θέσεων προσωπικού της Υποδιεύθυνσης Προγράμματος «Πολιτική Προστασία», της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων του άρθρου 2 της υπό στοιχεία 93478/2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία» η οποία συστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022.

ζ) Μέχρι την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων για την εσωτερική διάρθρωση των Ειδικών Υπηρεσιών της περ. δ' και την τοποθέτηση προϊσταμένων Ειδικής Υπηρεσίας, η οργάνωση και η λειτουργία τους διέπονται από τις ισχύουσες υπουργικές αποφάσεις διάρθρωσης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία» του παρόντος, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων.»

3. Στην παρ. 18 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «Υπηρεσία Θεσμικής» προστίθενται οι λέξεις «και Νομικής» και β) οι

λέξεις «Αυτοτελές Γραφείο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μονάδα επιπέδου Τμήματος» και η παρ. 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«18. Συστήνεται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και ειδικότερα στην Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής και Νομικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) της Εθνικής Αρχής Συντονισμού (ΕΑΣ) της Γενικής Γραμματείας ΕΣΠΑ, μονάδα επιπέδου Τμήματος Υπεύθυνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (Data Protection Officer DPO/ΕΣΠΑ), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137), για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που διακινούνται μέσω των πληροφοριακών συστημάτων ΟΠΣ, ΟΠΣΚΕ και ΠΣΣΚΕΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 53.»

#### **Άρθρο 40**

#### **Οργανωτική ενίσχυση της Εθνικής Αρχής Συντονισμού -Τροποποίηση άρθρων 20 και 21 ν. 4914/2022**

1. Στο άρθρο 20 του ν. 4914/2022 (Α'61), περί σύστασης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι παρ. 2, 3 και 4 αντικαθίστανται, β) προστίθενται παρ. 5 και 6, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 20 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 20**

#### **Σύσταση και διάρθρωση της Εθνικής Αρχής Συντονισμού**

1. Στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών συστήνεται η Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ), ως συντονιστικός φορέας για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ. Αποστολή της ΕΑΣ είναι η άσκηση καθηκόντων συνδέσμου και η παροχή πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η εκπροσώπηση της χώρας συνολικά για το ΕΣΠΑ, ο συντονισμός των δραστηριοτήτων των Διαχειριστικών Αρχών και των άλλων σχετικών εμπλεκόμενων αρμόδιων αρχών και δομών, η παροχή κατευθύνσεων στους φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση των πράξεων και η προώθηση της εφαρμογής του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου.

2. Η ΕΑΣ υπάγεται στον Γενικό Γραμματέα ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και δεν εντάσσεται στον οργανισμό του Υπουργείου. Ειδικότερα, η ΕΑΣ αποτελείται από τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Υποστήριξης και τη Γενική Διεύθυνση Παρακολούθησης και Εφαρμογής, καθεμία εκ των οποίων επιτελεί συγκεκριμένο στρατηγικό σκοπό και οργανώνεται σε Ειδικές Υπηρεσίες, επιπέδου Διεύθυνσης Υπουργείου.

3. Στρατηγικός σκοπός της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Υποστήριξης είναι:

- α) ο σχεδιασμός του ΕΣΠΑ, η διαμόρφωση της στρατηγικής και των πολιτικών του ΕΣΠΑ,
- β) η παρακολούθηση και ο συντονισμός θεμάτων που αφορούν στην οικονομική, κοινωνική και χωρική συνοχή, συμπεριλαμβανομένου του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου,
- γ) η θεσμική υποστήριξη της υλοποίησης των Προγραμμάτων και των έργων αυτού και των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων, για τη διασφάλιση της εφαρμογής του ενωσιακού και εθνικού κανονιστικού πλαισίου, καθώς και της ηλεκτρονικής συνοχής,

δ) ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου, ο συντονισμός των κρατικών ενισχύσεων και χρηματοδοτικών εργαλείων,

ε) η παροχή ενημέρωσης και κατευθύνσεων στις Διαχειριστικές Αρχές και συνακόλουθα η ενημέρωση από τις Διαχειριστικές Αρχές για τις σχετικές ενέργειές τους, σχετικά με τη διασφάλιση της συμβατότητας των παρεμβάσεων με το ευρωπαϊκό και εθνικό δίκαιο, ιδίως σε ό,τι αφορά τον ανταγωνισμό, τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις,

στ) η ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων και του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, καθώς και άλλων συναφών με το ΕΣΠΑ πληροφοριακών συστημάτων,

ζ) η ευθύνη διαχείρισης του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» και η διοικητική υποστήριξη των οργανωτικών μονάδων της ΕΑΣ.

4. Στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Υποστήριξης υπάρχουν:

α) η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής και Νομικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων,

β) η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων,

γ) η Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής και Σχεδιασμού,

δ) η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων».

5. Στρατηγικός σκοπός της Γενικής Διεύθυνσης Παρακολούθησης και Εφαρμογής είναι:

α) ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση, η αναθεώρηση, η αξιολόγηση και η προβολή των Προγραμμάτων και των έργων του ΕΣΠΑ, καθώς και των λοιπών χρηματοδοτικών εργαλείων,

β) ο συντονισμός και η παρακολούθηση των περιφερειακών Προγραμμάτων, της εφαρμογής των στρατηγικών εδαφικής ανάπτυξης και έξυπνης εξειδίκευσης, της υποστήριξης των δικαιούχων, των οριζόντιων παρεμβάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ του Κανονισμού 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 (L231), του Κανονισμού 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Φεβρουαρίου 2024 και του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα του Κανονισμού 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 (L 130), καθώς και των λοιπών συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων. Η Γενική Διεύθυνση της παρούσας μεριμνά για τη βέλτιστη συνέργεια μεταξύ των Ταμείων και των Προγραμμάτων τους, καθώς και για τη συμβατότητά τους με τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τους Κανονισμούς και τις εθνικές αναπτυξιακές προτεραιότητες, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί στο εγκεκριμένο ΕΣΠΑ.

6. Στη Γενική Διεύθυνση Παρακολούθησης και Εφαρμογής υπάρχουν:

α) η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής,

β) η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων,

γ) η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.»

2. Στο άρθρο 21 του ν. 4914/2022, περί αρμοδιοτήτων των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι παρ. 1 έως 3, περί Ειδικών Υπηρεσιών Συντονισμού, καταργούνται, β) στην παρ. 4, βα) στο εισαγωγικό εδάφιο μετά από τη λέξη «Θεσμικής» προστίθενται οι λέξεις «και Νομικής» και ββ) στην περ. ιβ) μετά τη λέξη «ευφυίας» προστίθενται οι λέξεις «και τεχνητής νοημοσύνης», γ) στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 5, η συντομογραφία «(ΕΥΚΕ)» αντικαθίσταται από τη συντομογραφία «(ΕΥΚΕ ΧΕ)», δ) προστίθενται παρ. 5Α, 6Α, 6Β και 6Γ, ε) οι παρ. 6 και 7 αντικαθίστανται, και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21

Αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού

1. Καταργείται

2. Καταργείται

3. Καταργείται

4. Η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής και Νομικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) Παρέχει υπηρεσίες θεσμικής και νομικής υποστήριξης προς τις Διαχειριστικές Αρχές, τις Επιτελικές Δομές και τους Ενδιάμεσους Φορείς του ΕΣΠΑ, τις Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ, καθώς και την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥΧΜ ΕΟΧ), για τη διασφάλιση της συμβατότητας των παρεμβάσεων με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο, στο πεδίο αρμοδιότητάς της,

β) έχει την ευθύνη για τον σχεδιασμό των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Προγραμμάτων, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 11 του άρθρου 69 του Κανονισμού, εποπτεύει και παρακολουθεί την ορθή, ενιαία και αποτελεσματική εφαρμογή των σχετικών κανόνων και διαδικασιών από τις Διαχειριστικές Αρχές, σχεδιάζει κατάλληλα διορθωτικά μέτρα και παρακολουθεί την εφαρμογή και αποτελεσματικότητά τους,

γ) διαμορφώνει και εισηγείται προτάσεις για τη συνεχή απλούστευση του συστήματος υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων, προωθεί τη θέσπιση των σχετικών μέτρων και παρακολουθεί την απόδοσή τους,

δ) συντονίζει και υποστηρίζει την εφαρμογή επιλογών απλοποιημένου κόστους και αναπτύσσει, όπου απαιτείται, σχετικές μεθοδολογίες υπολογισμού,

ε) συντονίζει τη σύνταξη των απαντήσεων στα πορίσματα ελέγχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και παρακολουθεί τη συμμόρφωση στις σχετικές συστάσεις,

στ) σχεδιάζει και παρακολουθεί την υλοποίηση της στρατηγικής για την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης στο πλαίσιο του ΣΔΕ και διασφαλίζει την εξέταση των καταγγελιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Προγραμμάτων, μέσω σχετικού μηχανισμού,

ζ) συνεργάζεται με τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. για τη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Ειδικών Υπηρεσιών και των αναγκαίων κατευθυντήριων γραμμών για την οργάνωση και αποτελεσματική λειτουργία τους,

η) υποστηρίζει τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων ΕΣΠΑ (DPO ΕΣΠΑ), κατά την άσκηση των καθηκόντων του, αναφορικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των συμμετεχόντων σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και τους Χρηματοδοτικούς Μηχανισμούς του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ) και υλοποιούνται στο πλαίσιο των σχετικών Προγραμμάτων,

θ) σχεδιάζει, αναπτύσσει και προσαρμόζει το ΟΠΣ σύμφωνα με τις απαιτήσεις υλοποίησης του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου των Προγραμμάτων,

ι) σχεδιάζει, αναπτύσσει και προσαρμόζει το ΟΠΣ στις απαιτήσεις υλοποίησης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ), του Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», του Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση και λοιπών Μηχανισμών ή Προγραμμάτων,

ια) εκπαιδεύει και υποστηρίζει τους χρήστες στη λειτουργία του ΟΠΣ, διαχειρίζεται την πρόσβαση στο ΟΠΣ και στο σύστημα ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής SFC, ως σύνδεσμος κράτους μέλους (MS Liaison) για την Ελλάδα,

ιβ) εφαρμόζει τεχνικές επιχειρηματικής ευφυΐας και τεχνητής νοημοσύνης για την αξιοποίηση των δεδομένων που καταχωρίζονται στο ΟΠΣ με σκοπό την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία και την ικανοποίηση απαιτήσεων των χρηστών, καθώς και την παροχή στατιστικών δεδομένων για την επιτελική πληροφόρηση, την αξιολόγηση της απόδοσης και υιοθέτησης μέτρων ή τη διαπίστωση της ανάγκης θέσπισης νέων. Επίσης, διασφαλίζει τη διάθεση των στοιχείων του ΟΠΣ σε μορφή ανοικτών δεδομένων σύμφωνα με τον ν. 4727/2020 (Α'184),

ιγ) αναπτύσσει και υποστηρίζει τη λειτουργία του ιστότοπου «anaptyxi.gov.gr»,

ιδ) αναπτύσσει πληροφοριακά συστήματα, εφόσον απαιτούνται στο πλαίσιο των αντικειμένων ευθύνης της,

ιε) έχει την ευθύνη για τη διαχείριση των υποδομών, του λογισμικού, της διασύνδεσης με άλλα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και της ασφάλειας του ΟΠΣ.

5. Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ ΧΕ) έχει τις ακόλουθες, ιδίως, αρμοδιότητες:

α) λειτουργεί ως Αποκεντρωμένη Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΑΜΚΕ) του ν. 4152/2013 (Α'107) για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα από τα Ταμεία και τον ΕΟΧ έργα, συμπεριλαμβανομένων των Σημαντικών Έργων Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος (ΣΕΚΕΕ-ΙΡΚΕΙ), καθώς και για έργα χρηματοδοτούμενα από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης και από Ειδικά Προγράμματα Ανάπτυξης των παρ. 1 και 2 του άρθρου 130 του ν. 4635/2019 (Α'167),

β) μεριμνά για την τήρηση των κανόνων για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων,

γ) παρακολουθεί και συντονίζει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των δράσεων κρατικών ενισχύσεων, για τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2021-2027,

δ) διαμορφώνει, παρακολουθεί και συντονίζει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των χρηματοδοτικών εργαλείων της περιόδου 2021-2027, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,

ε) σχεδιάζει και έχει την ευθύνη της διαχείρισης του ΟΠΣΚΕ και του ΠΣΣΚΕΗΣ και αναλαμβάνει την υποστήριξη των χρηστών των ανωτέρω πληροφοριακών συστημάτων.

5Α. Η Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής και Σχεδιασμού (ΕΥΣΣ) έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

α) παρακολουθεί και διαμορφώνει, σε συνεργασία με τις λοιπές Υπηρεσίες της ΕΑΣ, εθνικές προτάσεις για θέματα που αφορούν σε ευρωπαϊκές και διεθνείς στρατηγικές και πολιτικές για την οικονομική, κοινωνική και χωρική συνοχή,

β) παρακολουθεί τις εξελίξεις στους διεθνείς και εθνικούς οργανισμούς και διατυπώνει προτάσεις όσον αφορά στις πολιτικές για την περιφερειακή ανάπτυξη και μεριμνά για τη διάχυση και αξιοποίηση εμπειρίας,

γ) συντονίζει την υλοποίηση με ενιαίο τρόπο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) του Κανονισμού 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 (L 231) και αντίστοιχα παρακολουθεί τον σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και την υλοποίηση αυτών,

δ) παρακολουθεί τη διαπραγμάτευση του προϋπολογισμού, των Κανονισμών των Ταμείων και την εφαρμογή τους και συντονίζει τη διαμόρφωση σχετικών εθνικών προτάσεων,

ε) συντονίζει τον σχεδιασμό, την κατάρτιση και την αναθεώρηση του ΕΣΠΑ,

στ) συντονίζει, παρακολουθεί και αναλαμβάνει την εκπροσώπηση της χώρας στα Προγράμματα «ESPON 2030 Cooperation Programme» και «URBACT IV» και τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές («EUSAIR»), αναλαμβάνοντας εταίρος στα διακρατικά προγράμματα,

ζ) έχει την ευθύνη για τον καθορισμό των προϋποθέσεων για τη συγχρηματοδότηση έργων GR-eco islands του άρθρου 21 του ν. 4936/2022 (Α' 105) από τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027.

6. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΕΥΔ ΤεΒο) έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

α) διαχειρίζεται και παρακολουθεί το Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων», σύμφωνα με το άρθρο 8,

β) μεριμνά για τον οργανωτικό σχεδιασμό και λειτουργικό εκσυγχρονισμό των Ειδικών Υπηρεσιών της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ,

γ) μεριμνά για την καλή λειτουργία και ασφάλεια των κτιριακών εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και των τεχνικών υποδομών των Ειδικών Υπηρεσιών της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ,

δ) μεριμνά για τη βέλτιστη αξιοποίηση του τεχνολογικού και τεχνικού εξοπλισμού, καθώς και των χώρων των οργανωτικών μονάδων της ΕΑΣ και της ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ,

ε) καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα προμηθειών και υπηρεσιών για όλες τις υπηρεσίες της ΕΑΣ και την ΕΥ ΧΜ-ΕΟΧ και για όλα τα προγράμματα,

στ) συντονίζει τις ενέργειες που απαιτούνται για την αποτελεσματική διαχείριση των οικονομικών πόρων, τον έλεγχο, την εκκαθάριση, τη λογιστική παρακολούθηση και την πληρωμή των δαπανών των Ειδικών Υπηρεσιών και των Μονάδων της ΕΑΣ.

6Α. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ), έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

α) συντονίζει τον σχεδιασμό, την κατάρτιση, την αναθεώρηση και την αξιολόγηση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ,

β) συντονίζει και υποστηρίζει τα Προγράμματα και τους δικαιούχους σε θέματα αξιολόγησης και για θέματα δεικτών και εκπονεί θεματικές μελέτες αξιολόγησης,

γ) παρακολουθεί και συντονίζει την εκπλήρωση των αναγκαίων πρόσφορων όρων, τη διαμόρφωση και το πλαίσιο επίδοσης και δεικτών,

δ) λειτουργεί ως εθνικό σημείο επαφής για τα Προγράμματα «ESPON 2030 Cooperation Programme» και «Urbact IV»,

ε) διαμορφώνει πλαίσιο αρχών, συντονίζει δραστηριότητες και παρέχει κατευθύνσεις για την προβολή και διαφάνεια, σε σχέση με το ΕΣΠΑ, τα Προγράμματα και τα έργα,

στ) συντονίζει, υποστηρίζει και υλοποιεί ενέργειες επικοινωνίας για την, κατά ενιαίο τρόπο, προβολή των πολιτικών και δράσεων του ΕΚΤ+, στο πλαίσιο των αρχών και κατευθύνσεων που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΕΥΣΣ,

ζ) συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή των Προγραμμάτων, εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις για την ομαλή χρηματοδότηση και την αποτελεσματική υλοποίησή τους, καθώς και για τη συμπληρωματικότητά τους με άλλες χρηματοδοτικές πηγές, όπως το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («Ελλάδα 2.0») που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («RRF»),

η) συντονίζει και παρακολουθεί τα θέματα του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

θ) συντονίζει και παρακολουθεί δράσεις στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» σε εφαρμογή των σχετικών πολιτικών του τομέα μεταφορών, του τομέα ενέργειας και του ψηφιακού τομέα των Διευρωπαϊκών Δικτύων και μεριμνά για σχετικά επιτελικά θέματα,

ι) συντονίζει και παρακολουθεί την εφαρμογή της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη («STEP»),

ια) συστηματοποιεί και εφαρμόζει μεθοδολογία προβλέψεων απορρόφησης των Προγραμμάτων και παρακολουθεί την τήρηση του κανόνα αποδέσμευσης και την υλοποίηση ανά στόχο πολιτικής,

ιβ) συντονίζει και παρακολουθεί τις δανειακές συμβάσεις που συνάπτονται για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ ή στις οποίες συμμετέχουν τα Προγράμματα ΕΣΠΑ.

6Β. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ) έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

α) αποτελεί τον σύνδεσμο των Διαχειριστικών Αρχών των Περιφερειακών Προγραμμάτων με την ΕΑΣ,

β) συνεργάζεται και υποστηρίζει τις Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειακών Προγραμμάτων,

γ) παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής των Περιφερειακών Προγραμμάτων και συνεργάζεται με την ΕΥΣΕ, για την παροχή των στοιχείων προόδου,

δ) εκδίδει οδηγίες και παρέχει κατευθύνσεις σχετικές με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εργαλείων χωρικής συνοχής και αστικής ανάπτυξης,

ε) παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής των εργαλείων χωρικής συνοχής και αστικής ανάπτυξης,

στ) έχει την ευθύνη του προγραμματισμού, της διαχείρισης και τον συντονισμό της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης,

ζ) αναλαμβάνει τη διάγνωση, καταγραφή και προτεραιοποίηση των αναγκών υποστήριξης των δικαιούχων, σε συνεργασία με τη «Μ.Ο.Δ. Α.Ε.» και τις κατά περίπτωση Διαχειριστικές Αρχές. Στο πλαίσιο αυτό, συνεργάζεται και με Μηχανισμούς Υποστήριξης, όπως αυτούς της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων,

η) διαμορφώνει και παρακολουθεί την αποτελεσματική υλοποίηση ειδικού προγράμματος (οδικού χάρτη) για τη βελτίωση και υποστήριξη της διοικητικής ικανότητας κυρίως των δικαιούχων πράξεων του ΕΣΠΑ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες, για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των Προγραμμάτων, υπηρεσίες της ΕΑΣ. Το ειδικό πρόγραμμα χρηματοδοτείται στο πλαίσιο συγκεκριμένου άξονα προτεραιότητας του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων»,

θ) υποστηρίζει τις Διαχειριστικές Αρχές και τους δικαιούχους ως προς την αξιοποίηση των εργαλείων υποστήριξης και παρακολουθεί την εφαρμογή του ειδικού προγράμματος.

6Γ. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ) έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

α) παρακολουθεί και συντονίζει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των παρεμβάσεων του ΕΚΤ+ στα Τομεακά και τα Περιφερειακά Προγράμματα και μεριμνά για τη συνέργεια και συμπληρωματικότητα μεταξύ τους και με αντίστοιχες δράσεις που χρηματοδοτούνται από άλλα ταμεία ή αναπτυξιακά πλαίσια,

β) παρακολουθεί και συντονίζει τις δράσεις του ΕΚΤ+ στο σκέλος «ΕaSI» του Κανονισμού ΕΚΤ+ και δύναται να υλοποιεί παρεμβάσεις στο εν λόγω σκέλος, οι οποίες προκηρύσσονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση,

γ) συμμετέχει στη σύνταξη του Εθνικού Κοινωνικού Σχεδίου για το Κλίμα και συντονίζει την παρακολούθηση της υλοποίησης των προγραμμάτων και έργων τα οποία χρηματοδοτούνται με πόρους του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα.

7. Οι Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ παρέχουν υποστήριξη στη Διαχειριστική Αρχή του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής για θέματα των περ. α), γ) και δ) της παρ. 4, β) και ε) της παρ. 5 και ια) της παρ. 6Α.

8. Οι Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος άρθρου ασκούν τις αρμοδιότητες τους και για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.»

2.α) Οι μονάδες των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 21 του ν. 4914/2022 μεταφέρονται ως σύνολο αρμοδιοτήτων και θέσεων προσωπικού, στις Ειδικές Υπηρεσίες που συστήνονται ή αναδιαρθρώνονται.

β) Το προσωπικό που υπηρετεί στη Μονάδα της παρ. 6 του παρόντος μεταφέρεται στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠΕΠ).

γ) Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η τοποθέτηση και η κατανομή του προσωπικού στις οργανικές μονάδες που συστήνονται ή αναδιαρθρώνονται γίνονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ, λαμβανομένων υπόψη των υπηρεσιακών αναγκών.

3. Οι Προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων, των Ειδικών Υπηρεσιών της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, οι οποίες μετονομάζονται, συστήνονται ή συγχωνεύονται ή αναδιαρθρώνονται, και στις οποίες προστίθενται ή αφαιρούνται αρμοδιότητες, καθώς και των μονάδων τους, επιλέγονται και τοποθετούνται κατ' εφαρμογή της παρ. 19 του άρθρου 66 του ν. 4914/2022, στις λοιπές δε περιπτώσεις παραμένουν στη θέση τους.

4. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά ή παραπομπή στις Γενικές Διευθύνσεις και τις Ειδικές Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, νοούνται εφεξής οι αντίστοιχες Γενικές Διευθύνσεις και Ειδικές Υπηρεσίες, σύμφωνα με τον παρόντα.

**«5. Μέχρι την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων για την εσωτερική διάρθρωση των Ειδικών Υπηρεσιών σύμφωνα με τον παρόντα και την τοποθέτηση των προϊσταμένων των Ειδικών Υπηρεσιών, η οργάνωση και η λειτουργία τους διέπονται από τις ισχύουσες υπουργικές αποφάσεις διάρθρωσης των οικείων Ειδικών Υπηρεσιών του ν. 4914/2022.»<sup>4</sup>**

6. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) η παρ. 24 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί της Μονάδας Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, και

β) το άρθρο 79 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί σύστασης της τελευταίας.

<sup>4</sup>Στην παρ. 5 του άρθρου 40 του ν. 5233/2025 (Α' 166), περί οργανωτικής ενίσχυσης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, οι λέξεις «του ν. 4914/2014» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ν. 4914/2022» και η παρ. 5 διαμορφώνεται με το άρθρο 59 του Ν.5264/2025 ΦΕΚ: 239/Α/19.12.2025

**Άρθρο 41**

**Χρήσεις γης για εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στην εκτός σχεδίου περιοχή του Παϊάμπορου της Δημοτικής Ενότητας Κοζάνης του Δήμου Κοζάνης -Αντικατάσταση παρ. 2 και 3 άρθρου 19 ν. 4180/2013**

Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 19 του ν. 4180/2013 (Α' 182), περί του ρυμοτομικού σχεδίου για εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στην εκτός σχεδίου περιοχή του Παϊάμπορου της Δημοτικής Ενότητας Κοζάνης του Δήμου Κοζάνης, αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Στον καθοριζόμενο χώρο της παρ. 1:

α) καθορίζονται οι όροι και περιορισμοί δόμησης ανά οικοδομικό τετράγωνο, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα, ως εξής:

| ΟΤ                      | Χρήση γης                                                                                                                                            | Αρτιότητα | Σ.Δ. | Κάλυψη | Μέγιστο ύψος                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1α,<br>3α,<br>3β,<br>4α | Τεχνόπολις,<br>Τεχνολογικό<br>Πάρκα (άρ. 10 π.δ.<br>59/2018)                                                                                         | 5 στρ.    | 0,40 | 20%    | 15,00 μ για το 80% του παραπάνω επιτρεπόμενου ποσοστού κάλυψης των Ο.Τ. (ήτοι για Π.Κ. 12% των Ο.Τ.) και 120,00 μ για το 20% του παραπάνω επιτρεπόμενου ποσοστού κάλυψης των Ο.Τ. (ήτοι για Π.Κ. 3% των Ο.Τ.) |
| 2α                      | Τεχνόπολις,<br>Τεχνολογικό<br>Πάρκο (άρ. 10 π.δ.<br>59/2018) και<br>Χώροι υνάθροισης<br>κοινού,<br>Συνεδριακά<br>κέντρα (άρ. 1.11.9<br>π.δ. 59/2018) | 5 στρ.    | 0,40 | 20%    | 15,00 μ.                                                                                                                                                                                                      |
| 5                       | Κοινωνική<br>κατοικία (άρ.<br>1.11.1α π.δ.<br>59/2018) μόνο για<br>φοιτητική κατοικία<br>και υποστηρικτικές<br>δραστηριότητες                        | 5 στρ.    | 0,20 | 15%    | 15,00 μ                                                                                                                                                                                                       |
| 6α,<br>6β,<br>7α        | Αθλητικές<br>εγκαταστάσεις του<br>άρθ. 564 του ν.<br>2725/1999 και<br>κοινή υπουργική<br>απόφαση<br>ΥΠΠΟΑ/ΓΔΥΑ/<br>ΔΤΥ/ΤΠΑΑΕ/408<br>113/21902/       | 5 στρ.    | 0,10 | 20%    | 15,00 μ                                                                                                                                                                                                       |

|                                              |                                                                                                             |        |       |    |       |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|----|-------|
|                                              | 2725/603/2017, Β' 3568/2017, (άρ. 1.11.4 π.δ. 59/2018)                                                      |        |       |    |       |
| 8,9                                          | Κατασκευές που καθορίζονται από το Ρυμοτομικό Σχέδιο (άρ. 7 παρ. 1 π.δ. 59/2018)                            | 5 στρ. | 0,022 | 5% | 4,5 μ |
| 1β,<br>2β,<br>3γ,<br>3δ,<br>3ε,<br>4β,<br>4γ | Ελεύθεροι χώροι αστικού πρασίνου και περιαστικού πρασίνου (άρ. 7 παρ. 2 π.δ. 59/2018) με απαγόρευση δόμησης | -      | -     | -  | -     |

β) Πριν από την έγκριση των μελετών και την έκδοση αδειών δόμησης, εκπονούνται γεωτεχνικές μελέτες για τη θεμελίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων και γεωφυσικές διασκοπήσεις, όπου αυτό απαιτείται.

3.α) Σε κάθε περίπτωση, πριν από την έναρξη οποιασδήποτε οικοδομικής εργασίας απαιτείται η έγκριση, κατά τις κείμενες διατάξεις, Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

β) Για τη συνδρομή της προϋπόθεσης της περ. α), εκδίδεται μετά από αίτημα του αρμόδιου φορέα, διαπιστωτική πράξη από τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

## Άρθρο 42

### Ενίσχυση του Γραφείου Ελληνικού -Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 6 ν. 4062/2012

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί στελέχωσης του Γραφείου Ελληνικού, στο τρίτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης», προστίθενται οι λέξεις «έως δύο (2) φορές», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στο Γραφείο συνιστάται θέση μετακλητού υπαλλήλου με Βαθμό 2ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων, ο οποίος προΐσταται του γραφείου και λαμβάνει τις αντίστοιχες αποδοχές και με την επιφύλαξη της παραγράφου 16 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54). Η κάλυψη της ανωτέρω θέσης γίνεται, κατά παρέκκλιση από κάθε σχετική διάταξη, είτε με διορισμό είτε με τοποθέτηση υπαλλήλου του Υπουργείου Οικονομικών είτε με απόσπαση υπαλλήλου από οποιαδήποτε υπηρεσία του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (Α' 28), ή ανεξάρτητης αρχής, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου οργάνου διοίκησης της υπηρεσίας, του νομικού προσώπου ή της αρχής. Ο μετακλητός υπάλληλος ορίζεται με θητεία διάρκειας μέχρι τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης έως δύο (2) φορές. Προσόντα για τον

διορισμό, την τοποθέτηση ή την απόσπαση είναι η κατοχή πτυχίου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος και σημαντική εμπειρία στο αντικείμενο του Γραφείου. Η θητεία του υπαλλήλου που τοποθετείται ή αποσπάται στην ανωτέρω θέση λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Ο χρόνος της θητείας στην ανωτέρω θέση θεωρείται, για την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3528/2007, όπως κάθε φορά ισχύουν, ως χρόνος άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου Τμήματος Υπουργείου. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδικαίως, μετά τη για οποιονδήποτε λόγο λήξη της θητείας του, στη θέση που κατείχε πριν από τον διορισμό του. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε τουλάχιστον ομοιόβαθμη ή αντίστοιχη, με βάση την εξέλιξη του οργανογράμματος, θέση του κλάδου του, η οποία τυχόν είναι κενή ή άλλως συνιστάται προσωποπαγής θέση με απόφαση των αρμόδιων Υπουργών και καταργείται με την αποχώρησή του από τον φορέα.»

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η ανανέωση των θητειών του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4062/2012, δύναται να ανατρέχει στον χρόνο λήξης της προηγούμενης θητείας.

#### Άρθρο 43

##### **Παράταση προθεσμιών ηλεκτρίσης Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας που έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών**

Η Εγγυητική Επιστολή Έντεχνης και Έγκαιρης Εκτέλεσης, που έχουν υποβάλει οι επιλεγέντες συμμετέχοντες Σταθμοί Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σ.Α.Η.Ε.) στις Α' και Β' ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών που έχουν διενεργηθεί από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), δεν καταπίπτει εάν οι επιλεγέντες συμμετέχοντες Σ.Α.Η.Ε. υποβάλλουν αίτηση για ενεργοποίηση της σύνδεσης του Σ.Α.Η.Ε. κατά την παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4951/2022 (Α' 129), μέχρι την 31η Μαρτίου 2026.<sup>5</sup> Μετά την παρέλευση της ημερομηνίας του πρώτου εδαφίου η Εγγυητική Επιστολή Έντεχνης και Έγκαιρης Εκτέλεσης καταπίπτει ως εξής:

**«α) μερικώς, κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) για κάθε μήνα καθυστέρησης πέραν της 31ης Μαρτίου 2026, του Επιλεγέντος Συμμετέχοντος, να υποβάλει στον Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) την αίτηση για ενεργοποίηση της σύνδεσης του Σ.Α.Η.Ε. κατά την παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4951/2022.»<sup>6</sup>**

β) πλήρως, σε περίπτωση που οι Επιλεγέντες Συμμετέχοντες δεν υποβάλουν καθόλου ή υποβάλουν στον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. αίτηση για ενεργοποίηση της σύνδεσης του Σ.Α.Η.Ε. κατά την παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4951/2022, μετά την 30ή Ιουνίου 2026.

<sup>5</sup>N.5261/2025 ΦΕΚ: 231/Α/12.12.2025, άρθρο 55 παρ.2:2. Η καταληκτική προθεσμία του πρώτου εδαφίου του άρθρου 43 του ν. 5233/2025 ως προς την υποβολή αίτησης των επιλεγέντων συμμετεχόντων Σ.Α.Η.Ε. για ενεργοποίηση της σύνδεσης του Σ.Α.Η.Ε. κατά την παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4951/2022 (Α' 129), παραιτείται έως την 30ή Ιουνίου 2026.

<sup>6</sup>N.5261/2025 ΦΕΚ: 231/Α/12.12.2025 Άρθρο 74 Καταργούμενες διατάξεις Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται:α) Η περ. α) του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 43 του ν. 5233/2025 (Α' 166), περί παράτασης προθεσμιών ηλεκτρίσης Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας που έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών.

«Άρθρο 43Α<sup>7</sup>

Ρυθμίσεις για σταθμούς αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών

1. Για τους Σταθμούς Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας (Σ.Α.Η.Ε.) για τους οποίους ισχύουν σωρευτικά τα εξής:

α) έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών,

β) με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου αρμόδιου δικαστηρίου έχει διαταχθεί αναστολή εκτέλεσης ή ισχύος της άδειας εγκατάστασης ή οποιασδήποτε άδειας ή έγκρισης που απαιτείται για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης του σταθμού και

γ) κατά την ημερομηνία άρσης της αναστολής της περ. β) είναι σε ισχύ οι λοιπές άδειες ή εγκρίσεις που απαιτούνται για την εγκατάσταση του έργου σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό, δεν εφαρμόζονται το άρθρο 43, περί παράτασης προθεσμιών ηλεκτρίσης Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας που έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών, ούτε οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την προκήρυξη της ανταγωνιστικής διαδικασίας για υποβολή αίτησης, όσον αφορά στην ενεργοποίηση της σύνδεσης του Σ.Α.Η.Ε. με το Σύστημα. Το πρώτο εδάφιο ισχύει μέχρι την άρση της αναστολής της περ. β). Η εφαρμογή των υποχρεώσεων και κυρώσεων του άρθρου 43 και της προκήρυξης της ανταγωνιστικής διαδικασίας εκκινεί την επόμενη ημέρα από την άρση της δικαστικής απόφασης αναστολής και ο συμμετέχων Σ.Α.Η.Ε. υποβάλλει αίτηση για ενεργοποίηση κατά την παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4951/2022 (Α' 129), εντός έξι (6) μηνών. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η Εγγυητική Επιστολή Έντεχνης και Έγκαιρης εκτέλεσης καταπίπτει, εφαρμοζομένων αναλογικά των περ. α) και β) του άρθρου 43 και της προκήρυξης της ανταγωνιστικής διαδικασίας όσον αφορά τη Γ' Ανταγωνιστική διαδικασία.

2. Οι Σ.Α.Η.Ε. που έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών και έχουν λάβει από τον αρμόδιο διαχειριστή οριστική προσφορά σύνδεσης, δύνανται να αιτηθούν στον αρμόδιο διαχειριστή την τροποποίηση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης ως προς τη θέση εγκατάστασης του σταθμού και του σημείου σύνδεσης, εφόσον και αυτό μεταβάλλεται, σε οποιαδήποτε περιφέρεια για τους Σ.Α.Η.Ε. στις Α' και Β' Ανταγωνιστικές Διαδικασίες υποβολής προσφορών και για τους Σ.Α.Η.Ε. της Γ' Ανταγωνιστικής Διαδικασίας υποβολής προσφορών επιτρέπεται αντίστοιχα εντός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ή των Δήμων Μεγαλόπολης, Τρίπολης, Γορτυνίας και Οιχαλίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, υπό την προϋπόθεση της σύμφωνης γνώμης του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και εφόσον οι Σ.Α.Η.Ε. δεν μεταφέρονται σε θέσεις όπου έχουν υποβληθεί αιτήσεις ή έχουν χορηγηθεί βεβαιώσεις παραγωγού ή βεβαιώσεις ειδικών έργων ή άδειες παραγωγής ή έχουν υποβληθεί αιτήσεις για την εγκατάσταση άλλων εξαιρούμενων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, ο κάτοχος του Σ.Α.Η.Ε. υποβάλλει αίτηση για την τροποποίηση της θέσης

<sup>7</sup> Στον ν. 5233/2025 (Α' 166) προστίθεται άρθρο 43Α με το άρθρο 55 παρ.1 του Ν.5261/2025 ΦΕΚ: 231/Α/12.12.2025.

εγκατάστασης του σταθμού και του σημείου σύνδεσης, εφόσον και αυτό μεταβάλλεται, προς τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και τον αρμόδιο Διαχειριστή και προβαίνει στην τροποποίηση των σχετικών διοικητικών πράξεων και αδειών, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, που απαιτούνται στο πλαίσιο αδειοδότησης του σταθμού κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4951/2022, χωρίς να μεταβάλλονται οι προθεσμίες υλοποίησης του Σ.Α.Η.Ε. στις οποίες υπάγεται, λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 43, εάν υπάγεται σε αυτό. Η 31η Μαρτίου 2026 αποτελεί την καταληκτική ημερομηνία για τους Σ.Α.Η.Ε της παρούσας για την πλήρωση των οροσήμων του άρθρου 12 του ν. 4685/2020 και του άρθρου 31 του ν. 4951/2022.

3. Οι Σ.Α.Η.Ε. που έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών και προβλέπεται να συνδεθούν με το Σύστημα μέσω Υποσταθμού ή Κέντρου Υπερυψηλής Τάσης που αναπτύσσουν τρίτοι, υποχρεούνται σε έκδοση Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Εργασιών από τον αρμόδιο Διαχειριστή σύμφωνα με το άρθρο 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149) αντί για υποβολή αίτησης ενεργοποίησης της σύνδεσης των Σ.Α.Η.Ε στον αρμόδιο Διαχειριστή εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών για τη μη κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Έντεχνης και Έγκαιρης Εκτέλεσης σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 5233/2025 (Α' 166).»

## ΜΕΡΟΣ Ζ'

### Άρθρο 44

#### Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του και με την επιφύλαξη των παρ. 2 έως 4.

2. Η ισχύς του άρθρου 8, περί οικονομικών πόρων, αρχίζει την 30ή.9.2024.

3. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 16, περί ζητημάτων προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών και της Κεντρικής Υπηρεσίας της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4914/2022 (Α' 61), ήτοι την 21η.3.2022.

4. Η ισχύς του άρθρου 32, περί ανακατανομής θέσεων προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, αρχίζει την 27η.8.2024.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 26 Σεπτεμβρίου 2025